

U S T A W A

z dnia 2018 r.

o architektach i inżynierach budownictwa¹⁾²⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa o architektach i inżynierach budownictwa zwana dalej „ustawą”, normuje zasady wykonywania zawodu architekta i zawodu inżyniera budownictwa, w tym pełnienie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, zakres uprawnień budowlanych, uznawanie kwalifikacji zawodowych, świadczenie usług transgranicznych, odpowiedzialność dyscyplinarną, a także organizację i działanie samorządu zawodowego architektów i samorządu zawodowego inżynierów budownictwa.

Art. 2. Wykonywanie zawodu architekta w rozumieniu ustawy polega na pełnieniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, o których mowa w art. 4 ust. 1, poprzez twórcze kształtowanie i projektowanie architektoniczne obiektów budowlanych, ich zespołów, otoczenia i zagospodarowania terenu w aspekcie funkcjonalnym, technicznym i estetycznym, z uwzględnieniem potrzeb jednostek i grup społecznych oraz wyrażaniu i realizowaniu tych potrzeb oraz na doskonaleniu kwalifikacji zawodowych w tym zakresie.

Art. 3. Wykonywanie zawodu inżyniera budownictwa w rozumieniu ustawy polega na pełnieniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, o których mowa w art. 4 ust. 1, oraz na doskonaleniu kwalifikacji zawodowych w tym zakresie.

Art. 4. 1. Samodzielną funkcją techniczną w budownictwie w zawodzie architekta, w zakresie posiadanych uprawnień budowlanych, jest działalność związana z koniecznością fachowej oceny zjawisk technicznych lub samodzielnego rozwiązania zagadnień

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji dokonuje wdrożenia dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. UE L 255 z 30.09.2005, str. 22, Dz. Urz. UE C 3 z 6.01.2006, str. 12 i Dz. Urz. UE L 363 z 20.12.2006, str. 141, Dz. Urz. UE C 165 z 19.07.2007, str. 13 i 18, Dz. Urz. UE L 271 z 16.10.2007, str. 18 i Dz. Urz. UE L 320 z 6.12.2007, str. 3, Dz. Urz. UE L 93 z 4.04.2008, str. 28, Dz. Urz. UE L 205 z 1.08.2008, str. 10 i Dz. Urz. UE L 311 z 21.11.2008, str. 1, Dz. Urz. UE L 93 z 7.04.2009, str. 11, Dz. Urz. UE L 59 z 4.03.2011, str. 4, Dz. Urz. UE L 112 z 24.04.2012, str. 21 i Dz. Urz. UE L 180 z 12.07.2012, str. 9, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 368 i Dz. Urz. UE L 354 z 28.12.2013, str. 132, Dz. Urz. UE L 305 z 24.10.2014, str. 115/1, Dz. Urz. UE L 177 z 8.07.2015, str. 60 oraz Dz. Urz. UE L 134 z 24.05.2016, str. 135).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r. poz. 1332 i 1529 oraz z 2018 r. poz. 12 i 317) oraz ustawę z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2017 r. poz. 1498 i z 2018 r. poz. 138).

architektonicznych i budowlanych oraz techniczno-organizacyjnych, obejmująca w szczególności:

- 1) sporządzanie projektu budowlanego lub opracowań projektowych będących jego częścią oraz ich sprawdzanie;
- 2) kierowanie budową lub robotami budowlanymi;
- 3) wykonywanie nadzoru inwestorskiego;
- 4) wykonywanie nadzoru autorskiego;
- 5) sprawowanie kontroli stanu technicznego obiektów budowlanych;
- 6) sporządzanie opinii technicznych;
- 7) sporządzanie ekspertyz technicznych;
- 8) rzeczoznawstwo budowlane.

2. Samodzielną funkcją techniczną w budownictwie w zawodzie inżyniera budownictwa, w zakresie posiadanych uprawnień budowlanych, jest działalność związana z koniecznością fachowej oceny zjawisk technicznych lub samodzielnego rozwiązania zagadnień architektonicznych i budowlanych oraz techniczno-organizacyjnych, obejmująca w szczególności:

- 1) sporządzanie projektu budowlanego lub opracowań projektowych będących jego częścią oraz ich sprawdzanie;
- 2) kierowanie budową lub robotami budowlanymi;
- 3) kierowanie wytwarzaniem konstrukcyjnych elementów budowlanych oraz nadzór i kontrolę techniczną wytwarzania tych elementów;
- 4) wykonywanie nadzoru inwestorskiego;
- 5) wykonywanie nadzoru autorskiego;
- 6) sprawowanie kontroli stanu technicznego obiektów budowlanych;
- 7) sporządzanie opinii technicznych;
- 8) sporządzanie ekspertyz technicznych;
- 9) rzeczoznawstwo budowlane.

3. Opinie techniczne, o których mowa w ust. 1 pkt 6 i ust. 2 pkt 7, obejmują:

- 1) ocenę analizowanego stanu technicznego obiektu budowlanego lub jego części na tle obowiązujących przepisów i wiedzy technicznej;
- 2) analizę przyczynowo-skutkową stanu technicznego obiektu budowlanego lub jego części;

- 3) wnioski i zalecenia dotyczące dalszych zamierzeń w odniesieniu do opiniowanego obiektu budowlanego lub jego części.

4. Ekspertyza techniczna, o której mowa w ust. 1 pkt 7 i ust. 2 pkt 8, obejmuje:

- 1) analizę przyczynowo-skutkową stanu lub zdarzenia technicznego obiektu budowlanego lub jego części, w oparciu o rzeczywisty stan techniczny,
- 2) ocenę zjawisk, zdarzeń technicznych, rozwiązań technicznych lub technologicznych i procesów zachodzących w czasie realizacji lub użytkowania obiektu budowlanego lub jego części oraz określenie związków przyczynowo-skutkowych ocenianego stanu, procesu lub zdarzenia,
- 3) systematykę, inwentaryzację uszkodzeń, niezbędne badania elementów obiektu budowlanego i użytych wyrobów budowlanych oraz analizę obliczeniową obiektu budowlanego lub jego części,
- 4) dokumentację stanowiącą podstawę opracowania ekspertyzy,
- 5) wnioski stanowiące podstawę do ustalenia dalszego postępowania z przedmiotem ekspertyzy

– w zależności od przedmiotu ekspertyzy.

5. Opinie i ekspertyzy techniczne, o których mowa w ust. 1 pkt 6 i 7 oraz w ust. 2 pkt 7 i 8, sporządzają osoby posiadające uprawnienia budowlane bez ograniczeń w odpowiedniej specjalności.

Art. 5. 1. Rzeczoznawstwo budowlane, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 8 i ust. 2 pkt 9, obejmuje sporządzanie opinii i ekspertyz technicznych, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 6 i 7 i ust. 2 pkt 7 i 8, a ponadto:

- 1) sporządzanie ekspertyz technicznych w tym obejmujących analizę przyczynowo-skutkową stanu technicznego obiektu budowlanego lub jego części oraz
 - 2) ocenę i zalecenia w zakresie projektowania i stosowania rozwiązań technicznych
- w odniesieniu do obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub obszarów objętych ochroną konserwatorską.

2. Rzeczoznawcą budowlanym może być osoba, która:

- 1) korzysta w pełni z praw publicznych;
- 2) posiada:

a) tytuł zawodowy magistra inżyniera, magistra inżyniera architekta, inżyniera lub inżyniera architekta,

b) uprawnienia budowlane bez ograniczeń,

c) co najmniej 10 lat praktyki w zakresie objętym rzeczoznawstwem,

3) jest członkiem właściwej izby samorządu zawodowego architektów lub samorządu zawodowego inżynierów budownictwa.

2. Krajowa Rada Izby Architektów albo Krajowa Rada Izby Inżynierów Budownictwa, na wniosek zainteresowanego, orzeka, w drodze decyzji, o wpisie na listę rzeczoznawców, określając zakres rzeczoznawstwa oraz termin do kiedy wpis zachowuje ważność.

3. Podstawę podjęcia czynności rzeczoznawcy budowlanego stanowi dokonanie wpisu na listę rzeczoznawców budowlanych na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 2.

4. Krajowa Rada Izby Architektów lub Krajowa Rada Izby Inżynierów Budownictwa orzeka, w drodze decyzji, o skreśleniu z listy rzeczoznawców na wniosek rzeczoznawcy albo w przypadku:

- 1) pozbawienia praw publicznych;
- 2) ukarania z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej.

5. Skreślenie z listy rzeczoznawców budowlanych następuje:

- 1) na podstawie ostatecznej decyzji o skreśleniu z listy rzeczoznawcy budowlanego;
- 2) po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2;
- 3) w razie śmierci rzeczoznawcy.

6. Krajowa Rada Izby Architektów oraz Krajowa Rada Izby Inżynierów Budownictwa prowadzą listy rzeczoznawców budowlanych, odpowiednio w zakresie swojej właściwości, na których zamieszcza się następujące dane:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) adres zamieszkania;
- 3) numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL - numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 4) informację o wykształceniu i posiadanych stopniach naukowych lub tytule naukowym;
- 5) numer, datę i miejsce wydania decyzji;
- 6) podstawę prawną wydania decyzji;
- 7) numer, specjalność i zakres uprawnień budowlanych;

- 8) informację o przynależności do właściwej okręgowej izby samorządu zawodowego architektów lub samorządu zawodowego inżynierów budownictwa;
- 9) określenie zakresu rzeczoznawstwa;
- 10) numer kancelaryjny;
- 11) pozycję na liście;
- 12) datę wpisu na listę;
- 13) datę wykreślenia z listy;
- 14) przyczynę wykreślenia z listy.

7. Udostępnieniu podlegają dane wymienione w ust. 6 pkt 1 i 5-13.

Art. 6. 1. Zawód architekta lub zawód inżyniera budownictwa może wykonywać osoba, która jest członkiem odpowiednio samorządu zawodowego architektów lub samorządu zawodowego inżynierów budownictwa.

2. Członkiem samorządu zawodowego architektów lub samorządu zawodowego inżynierów budownictwa może być osoba, która posiada uprawnienia budowlane.

Art. 7. Wykonywanie zawodu architekta lub zawodu inżyniera budownictwa odbywa się zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów prawa i zasadami wiedzy technicznej oraz z zachowaniem należytej staranności, właściwej organizacji, bezpieczeństwa i jakości pracy.

Art. 8. 1. Zawód architekta lub zawód inżyniera budownictwa wykonuje się w zakresie posiadanych uprawnień budowlanych.

2. Zakres uprawnień budowlanych w zawodzie architekta lub w zawodzie inżyniera budownictwa określa załącznik do ustawy.

Art. 9. 1. Warunkiem uzyskania uprawnień budowlanych jest złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu na uprawnienia budowlane.

2. Z egzaminu na uprawnienia budowlane zwolniony jest absolwent studiów wyższych prowadzonych na podstawie umowy, o której mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2183, z późn. zm.³⁾), zawartej między uczelnią a właściwym organem samorządu zawodowego architektów lub samorządu zawodowego inżynierów budownictwa, w zakresie odpowiadającym programowi kształcenia opracowanemu z udziałem organu samorządu zawodowego architektów lub samorządu

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy ogłoszono w Dz. U. z 2017 r. poz. 1321, 1428, 1530, i 2201 oraz z 2018 r. poz. 138.

zawodowego inżynierów budownictwa. oraz zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 20.

Art. 10. Do egzaminu na uprawnienia budowlane dopuszcza się osobę, która:

- 1) posiada wykształcenie odpowiadające wymaganiom określonym w przepisach ustawy oraz przepisach wydanych na podstawie art. 20;
- 2) odbyła praktykę zawodową dostosowaną do rodzaju i stopnia skomplikowania działalności i innych wymagań związanych z wykonywaną funkcją.

Art. 11. 1. Praktyka zawodowa odbywana jest pod kierunkiem patrona.

2. Patronem może być osoba będąca członkiem samorządu zawodowego architektów lub samorządu zawodowego inżynierów budownictwa i posiadająca odpowiedni rodzaj i zakres uprawnień budowlanych.

3. Zadaniem patrona jest przygotowanie praktykanta do wykonywania zawodu architekta lub zawodu inżyniera budownictwa w rozumieniu niniejszej ustawy.

4. Patron potwierdza odbycie praktyki zawodowej.

5. Patron nie może uchylać się od wykonywania obowiązków patronatu.

Art. 12. 1. Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest pełnienie funkcji technicznej w pracach projektowych lub pełnienie funkcji technicznej na budowie.

2. Do praktyki zawodowej na budowie zalicza się:

- 1) pełnienie funkcji technicznej na budowie lub:
- 2) wykonywanie czynności inspekcyjno-kontrolnych w organach nadzoru budowlanego; lub
- 3) pracę w organach administracji rządowej lub jednostek samorządu terytorialnego realizujących zadania zarządcy drogi publicznej, polegającą na wykonywaniu czynności na terenie budowy i obejmującą konieczność fachowej oceny zjawisk lub samodzielnego rozwiązywania zagadnień techniczno-organizacyjnych; lub
- 4) pracę u zarządcy infrastruktury kolejowej lub w podmiocie odpowiedzialnym za utrzymanie infrastruktury kolejowej we właściwym stanie technicznym, działającym na zlecenie zarządcy infrastruktury kolejowej, polegającą na wykonywaniu czynności na terenie budowy lub czynności inspekcyjno-kontrolnych, obejmującą konieczność fachowej oceny zjawisk, stanu technicznego budowli i urządzeń budowlanych lub samodzielnego rozwiązywania zagadnień techniczno-organizacyjnych; lub
- 5) pracę w organach administracji rządowej realizujących zadania zarządcy urządzeń wodnych lub wód oraz infrastruktury hydrotechnicznej w tym budowli morskich na

obszarach morskich, polegającą na wykonywaniu czynności na terenie budowy i obejmującą konieczność fachowej oceny zjawisk lub samodzielnego rozwiązywania zagadnień techniczno-organizacyjnych.

3. Praktyka, o której mowa w ust. 2 pkt 2-5, nie może przekraczać połowy wymaganego czasu praktyki zawodowej, o której mowa w ust. 2 pkt 1.

Art. 13. Do praktyki zawodowej zalicza się praktykę odbytą za granicą, jeżeli przebiegała ona pod kierunkiem osoby posiadającej uprawnienia odpowiednie w danym kraju i spełniała standardy praktyki zawodowej, o których mowa w art. 14 ust. 1.

Art. 14. 1. Praktyka zawodowa spełnia kryteria jakościowe określone w standardach praktyki zawodowej określonych przez Krajową Radę Izby.

2. Do praktyki zawodowej zalicza się praktykę odbytą po ukończeniu trzeciego roku studiów wyższych, w zakresie określonym w standardach praktyki zawodowej, o których mowa w ust. 1.

Art. 15. Praktykę studencką uznaje się za część praktyki zawodowej w przypadku, gdy odbywa się na studiach w zakresie odpowiadającym programowi kształcenia opracowanemu z udziałem organu samorządu zawodowego architektów lub samorządu zawodowego inżynierów budownictwa oraz w sposób określony w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 20, zgodnie z warunkami określonymi w umowie, o której mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, zawartej między uczelnią a organem samorządu zawodowego architektów lub samorządu zawodowego inżynierów budownictwa.

Art. 16. Egzamin na uprawnienia budowlane przeprowadza komisja egzaminacyjna powoływana przez okręgową komisję kwalifikacyjną izby.

Art. 17. Krajowa Rada Izby Architektów i Krajowa Rada Izby Inżynierów Budownictwa zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Izby, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1764 oraz z 2017 r. poz. 933), zwanym dalej „Biuletynem Informacji Publicznej”, nie później niż na 60 dni przed terminem egzaminu, ogłoszenie o egzaminie, w którym podaje się w szczególności termin i miejsce przeprowadzenia egzaminu.

Art. 18. Zawiadomienie o terminie egzaminu właściwy organ samorządu zawodowego architektów lub samorządu zawodowego inżynierów budownictwa doręcza osobie ubiegającej się o nadanie uprawnień budowlanych, za pośrednictwem operatora pocztowego w

rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1481), przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru, na co najmniej miesiąc przed terminem egzaminu.

Art. 19. 1. Egzamin na uprawnienia budowlane odbywa się we wszystkich okręgowych izbach w tym samym dniu i godzinie, na podstawie tych samych zestawów pytań. Nie dotyczy to części ustnej.

2. Za udział w postępowaniu kwalifikacyjnym obejmującym:

- 1) udział w kwalifikowaniu,
- 2) przeprowadzenie egzaminu,
- 3) ponowne przeprowadzenie części ustnej egzaminu

– członkom komisji egzaminacyjnej przysługuje wynagrodzenie

3. Wynagrodzenie przysługuje za każdą czynność wymienioną w ust. 2 i nie może być wyższe niż 9% wniesionych opłat.

Art. 20. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy sposób potwierdzania posiadania przygotowania zawodowego i jego weryfikacji, w tym sposób dokumentowania i weryfikacji posiadanego wykształcenia oraz uznawania wykształcenia i praktyki zawodowej,
- 2) szczegółowy sposób przeprowadzania egzaminu na uprawnienia budowlane,
- 3) wzór oświadczenia potwierdzającego odbycie praktyki zawodowej

– mając na względzie zapewnienie przejrzystego i sprawnego przeprowadzania czynności związanych z nadawaniem uprawnień budowlanych.

Rozdział 2

Nadawanie uprawnień budowlanych w zawodzie architekta

Art. 21. 1. W zawodzie architekta nadawane są:

- 1) uprawnienia budowlane pierwszego stopnia;
- 2) uprawnienia budowlane drugiego stopnia.

2. Uprawnienia budowlane w zawodzie architekta drugiego stopnia mogą być rozszerzone o uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi w zakresie posiadanych uprawnień w odniesieniu do architektury obiektu.

Art. 22. 1. Uzyskanie uprawnień budowlanych pierwszego stopnia w zawodzie architekta wymaga:

- 1) ukończenia studiów pierwszego i drugiego stopnia w zakresie architektury;
- 2) odbycia rocznej praktyki przy sporządzaniu projektów budowlanych w zakresie projektów inwestycyjnych oraz opracowań projektowych dotyczących architektury, wchodzących w skład projektu technicznego;
- 3) odbycia rocznej praktyki zawodowej na budowie;
- 4) złożenia z wynikiem pozytywnym egzaminu, o którym mowa w art. 25 pkt 1.

2. Uzyskanie uprawnień budowlanych drugiego stopnia w zawodzie architekta wymaga:

- 1) posiadania uprawnień budowlanych pierwszego stopnia w zawodzie architekta;
- 2) odbycia rocznej praktyki zawodowej przy sporządzaniu projektów budowlanych w zakresie projektów inwestycyjnych oraz opracowań projektowych dotyczących architektury, wchodzących w skład projektu technicznego;
- 3) złożenia z wynikiem pozytywnym egzaminu, o którym mowa w art. 25 pkt 2.

3. Uzyskanie uprawnień budowlanych drugiego stopnia w zawodzie architekta rozszerzonych o uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi w odniesieniu do architektury obiektu wymaga:

- 1) odbycia dodatkowej rocznej praktyki zawodowej na budowie;
- 2) złożenia z wynikiem pozytywnym egzaminu, o którym mowa w art. 25 pkt 2.

4. Uprawnienia budowlane drugiego stopnia w zawodzie architekta można uzyskać bez posiadania uprawnień budowlanych pierwszego stopnia w zawodzie architekta, po spełnieniu łącznie wymagań określonych w ust. 1 oraz w ust. 2 pkt 2–3.

5. Uprawnienia budowlane w zawodzie architekta rozszerzone o uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi można uzyskać bez posiadania uprawnień pierwszego stopnia, po spełnieniu łącznie wymagań określonych w ust. 1, w ust. 2 pkt 2–3 oraz w ust. 3.

Art. 23. 1. Uprawnienia budowlane w zawodzie architekta nadaje, po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego, okręgowa komisja kwalifikacyjna izby.

2. Postępowania kwalifikacyjnego nie przeprowadza się w stosunku do osób, o których mowa w art. 9 ust. 2.

Art. 24. 1. Właściwa okręgowa komisja kwalifikacyjna izby prowadzi postępowanie kwalifikacyjne na uprawnienia budowlane w zawodzie architekta.

2. Postępowanie kwalifikacyjne odbywa się na wniosek osoby ubiegającej się o nadanie uprawnień budowlanych i obejmuje:

- 1) kwalifikowanie;
 - 2) egzamin na uprawnienia budowlane w zawodzie architekta, obejmujący znajomość przepisów prawa dotyczących procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej.
3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2 dołącza się:
- 1) suplement do dyplomu albo wypis z przebiegu studiów potwierdzony przez kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni;
 - 2) oświadczenie potwierdzające odbycie praktyki zawodowej, złożone zgodnie ze wzorem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ustawy;
 - 3) zaświadczenie potwierdzające odbycie praktyki zawodowej wydane przez właściwego wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego, z wyszczególnieniem okresu odbywania praktyki zawodowej z podaniem terminów rozpoczęcia i ukończenia praktyki, z zakresu danej specjalności w ramach praktyki zawodowej przy projektowaniu lub budowie obiektów budowlanych usytuowanych na terenach zamkniętych w jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej, ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych albo Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – o ile dotyczy;
 - 4) w przypadku ukończenia studiów wyższych prowadzonych na podstawie umowy, o której mowa w art. 168b ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym, zaświadczenie z uczelni potwierdzające, że ukończone studia były prowadzone w oparciu o umowę zawartą z izbą;
 - 5) prace projektowe wykonane w ramach odbytej praktyki zawodowej.
4. W przypadku, o którym mowa w art. 13, do wniosku o którym mowa w ust. 2, dołącza się również dokument wydany przez kierownika jednostki, w której odbywała się praktyka zawodowa, potwierdzony przez osobę, pod kierunkiem której była odbywana praktyka, posiadającą odpowiednie uprawnienia budowlane, który powinien zawierać:
- 1) wskazanie robót budowlanych i obiektów budowlanych, przy których projektowaniu bezpośrednio uczestniczyła lub pełniła funkcję techniczną na budowie osoba odbywająca praktykę zawodową, z określeniem charakteru wykonywanych czynności oraz z określeniem: rodzaju, przeznaczenia i konstrukcji danego obiektu oraz,

- odpowiednio do wnioskowanej specjalności uprawnień budowlanych, inne charakterystyczne parametry techniczne lub użytkowe danego obiektu, a także lokalizację inwestycji i nazwę inwestora;
- 2) potwierdzenie okresu odbywania praktyki zawodowej z podaniem terminów rozpoczęcia i ukończenia praktyki;
 - 3) gólną ocenę teoretycznej i praktycznej wiedzy z zakresu wnioskowanej specjalności, dokonaną przez osobę, pod nadzorem której odbywana była praktyka.

5. W przypadku stwierdzenia braków w dokumentach, o których mowa w ust. 3 lub 4, właściwa izba architektów wzywa, w drodze postanowienia, osobę ubiegającą się o nadanie uprawnień budowlanych do uzupełnienia braków w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania. Nieuzupełnienie braków w terminie skutkuje niedopuszczeniem do postępowania kwalifikacyjnego.

6. Postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień budowlanych w zawodzie architekta prowadzi się zgodnie z regulaminem, o którym mowa w art. 71 pkt 7.

Art. 25. Egzamin na uprawnienia budowlane w zawodzie architekta:

- 1) pierwszego stopnia - ma formę pisemną i obejmuje znajomość przepisów prawa dotyczących procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy technicznej;
- 2) drugiego stopnia - ma formę ustną i obejmuje znajomość przepisów prawa dotyczących procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy technicznej zdobytej podczas odbywania praktyki zawodowej, omówienie zadania projektowego lub rozwiązanie zagadnienia z zakresu prowadzenia budowy lub kierowania robotami budowlanymi oraz omówienie wskazanych zagadnień z zakresu odbytej praktyki zawodowej.

Art. 26. Osoba, która uzyskała negatywny wynik egzaminu pisemnego albo ustnego, może przystąpić do niego ponownie, nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy.

Art. 27. Egzamin na uprawnienia budowlane w zawodzie architekta odbywa się co najmniej dwa razy w roku, w terminach ustalonych przez Krajową Komisję Kwalifikacyjną Izby Architektów.

Art. 28. 1. Osoba ubiegająca się o nadanie uprawnień budowlanych w zawodzie architekta wnosi opłatę za postępowanie kwalifikacyjne.

2. Wysokość opłaty za postępowanie kwalifikacyjne na uprawnienia budowlane w zawodzie architekta ustala Krajowy Zjazd Izby Architektów.

3. Wysokość opłaty za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień budowlanych w zawodzie architekta podaje do publicznej wiadomości Krajowa Izba Architektów w Biuletynie Informacji Publicznej.

4. Opłatę za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień budowlanych w zawodzie architekta wnosi się na rachunek bankowy właściwej okręgowej izby.

5. Jeżeli egzamin nie dojdzie do skutku z przyczyn nieleżących po stronie kandydata, opłata podlega zwrotowi. Opłata może zostać zwrócona, jeżeli kandydat usprawiedliwi swoją nieobecność w sposób przewidziany w przepisach o usprawiedliwianiu nieobecności w pracy.

Art. 29. 1. Opłata za postępowanie kwalifikacyjne w odniesieniu do uprawnień budowlanych w zawodzie architekta wynosi:

- 1) z tytułu kwalifikowania do egzaminu - nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383 i 1386), za rok poprzedzający przeprowadzenie egzaminu, zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”;
- 2) z tytułu przeprowadzenia egzaminu - nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
- 3) z tytułu ponownego przeprowadzenia części ustnej egzaminu - nie więcej niż 19% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
- 4) z tytułu przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej - nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia.

2. W przypadku usprawiedliwionego nie stawienia się, opłata jest zwracana na konto.

Art. 30. 1. Po pozytywnym zakończeniu postępowania kwalifikacyjnego oraz w przypadku, o którym mowa w art. 23 ust. 2, okręgowa komisja kwalifikacyjna orzeka, w drodze decyzji, o nadaniu uprawnień budowlanych w zawodzie architekta.

2. W decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych w zawodzie architekta określa się rodzaj prac projektowych lub robót budowlanych objętych danym uprawnieniem.

3. Od decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych w zawodzie architekta przysługuje odwołanie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej Izby Architektów.

Rozdział 3

Nadawanie uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa

Art. 31. Uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa zwane dalej „uprawnieniami budowlanymi”, mogą być nadane do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi, w ograniczonym zakresie lub bez ograniczeń.

Art. 32. Uprawnienia budowlane są nadawane w specjalnościach:

- 1) konstrukcyjno-budowlanej;
- 2) inżynieryjnej:
 - a) mostowej,
 - b) drogowej,
 - c) kolejowej w zakresie kolejowych obiektów budowlanych,
 - d) kolejowej w zakresie sterowania ruchem kolejowym,
 - e) hydrotechnicznej,
 - f) wyburzeniowej;
- 3) instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń:
 - a) telekomunikacyjnych,
 - b) ciepłych, wentylacyjnych, klimatyzacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych,
 - c) elektrycznych i elektroenergetycznych.

Art. 33. Uzyskanie uprawnień budowlanych wymaga:

- 1) do projektowania bez ograniczeń:
 - a) ukończenia studiów technicznych drugiego stopnia odpowiednich dla danej specjalności,
 - b) odbycia rocznej praktyki przy projektowaniu, oraz
 - c) odbycia rocznej praktyki na budowie;
- 2) do projektowania w ograniczonym zakresie:
 - a) ukończenia:
 - studiów technicznych pierwszego stopnia odpowiednich dla danej specjalności lub
 - studiów technicznych drugiego stopnia pokrewnych dla danej specjalności,
 - b) odbycia rocznej praktyki przy projektowaniu, oraz
 - c) odbycia rocznej praktyki na budowie;

- 3) do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń:
 - a) ukończenia studiów technicznych drugiego lub pierwszego stopnia odpowiednich dla danej specjalności oraz
 - b) odbycia odpowiednio półtorarocznej lub trzyletniej praktyki na budowie;
- 4) do kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie:
 - a) ukończenia:
 - studiów technicznych drugiego stopnia pokrewnych dla danej specjalności lub
 - studiów technicznych pierwszego stopnia odpowiednich dla danej specjalności, lub
 - studiów technicznych pierwszego stopnia pokrewnych dla danej specjalności, albo
 - b) posiadania:
 - tytułu zawodowego technika lub mistrza, albo
 - dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika
 - w zawodach związanych z budownictwem określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44, w zakresie odpowiednim dla danej specjalności oraz
 - c) odbycia praktyki na budowie w wymiarze:
 - półtora roku w przypadku, o którym mowa w lit. a tiret pierwsze i drugie,
 - trzech lat w przypadku, o którym mowa w lit. a tiret trzecie,
 - czterech lat w przypadku, o którym mowa w lit. b;
- 5) do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń:
 - a) ukończenia studiów technicznych drugiego stopnia odpowiednich dla danej specjalności,
 - b) odbycia rocznej praktyki przy projektowaniu, oraz
 - c) odbycia półtorarocznej praktyki na budowie;
- 6) do projektowania i kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie:
 - a) ukończenia:
 - studiów technicznych pierwszego stopnia odpowiednich dla danej specjalności lub
 - studiów technicznych drugiego stopnia pokrewnych dla danej specjalności,
 - b) odbycia rocznej praktyki przy projektowaniu, oraz

c) odbycia półtorarocznej praktyki na budowie.

Art. 34. Do osoby ubiegającej się o nadanie uprawnień budowlanych bez ograniczeń, posiadających uprawnienia budowlane w ograniczonym zakresie w tej specjalności, nie stosuje się art. 33 pkt 1 lit. b i c, pkt 3 lit. b lub pkt 5 lit. b i c.

Art. 35. 1. Właściwa okręgowa komisja kwalifikacyjna izby prowadzi postępowanie kwalifikacyjne na uprawnienia budowlane.

2. Postępowanie kwalifikacyjne odbywa się na wniosek osoby ubiegającej się o nadanie uprawnień budowlanych i obejmuje:

- 1) kwalifikowanie;
- 2) egzamin na uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa, obejmujący znajomość przepisów prawa dotyczących procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2 dołącza się:

- 1) odpis dyplomu ukończenia studiów wyższych albo dokumentu potwierdzającego posiadanie tytułu zawodowego technika lub mistrza, albo dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika;
- 2) suplement do dyplomu albo wypis z przebiegu studiów potwierdzony przez kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni;
- 3) oświadczenie potwierdzające odbycie praktyki zawodowej, złożone zgodnie ze wzorem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ustawy;
- 4) zaświadczenie potwierdzające odbycie praktyki zawodowej wydane przez właściwego wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego, z wyszczególnieniem okresu odbywania praktyki zawodowej z podaniem terminów rozpoczęcia i ukończenia praktyki, z zakresu danej specjalności w ramach praktyki zawodowej przy projektowaniu lub budowie obiektów budowlanych usytuowanych na terenach zamkniętych w jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej, ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych albo Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – o ile dotyczy;
- 5) w przypadku ukończenia studiów wyższych prowadzonych na podstawie umowy, o której mowa w art. 168b ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym, zaświadczenie z uczelni potwierdzające, że ukończone studia były prowadzone w oparciu o umowę zawartą z izbą;

6) prace projektowe wykonane w ramach odbytej praktyki zawodowej.

4. W przypadku, o którym mowa w art. 13, do wniosku o którym mowa w ust. 2, dołącza się również dokument wydany przez kierownika jednostki, w której odbywała się praktyka zawodowa, potwierdzony przez osobę, pod kierunkiem której była odbywana praktyka, posiadającą odpowiednie uprawnienia budowlane, który powinien zawierać:

- 1) wskazanie robót budowlanych i obiektów budowlanych, przy których projektowaniu bezpośrednio uczestniczyła lub pełniła funkcję techniczną na budowie osoba odbywająca praktykę zawodową, z określeniem charakteru wykonywanych czynności oraz z określeniem: rodzaju, przeznaczenia i konstrukcji danego obiektu oraz, odpowiednio do wnioskowanej specjalności uprawnień budowlanych, inne charakterystyczne parametry techniczne lub użytkowe danego obiektu, a także lokalizację inwestycji i nazwę inwestora;
- 2) potwierdzenie okresu odbywania praktyki zawodowej z podaniem terminów rozpoczęcia i ukończenia praktyki;
- 3) ogólną ocenę teoretycznej i praktycznej wiedzy z zakresu wnioskowanej specjalności, dokonaną przez osobę, pod nadzorem której odbywana była praktyka.

5. W przypadku stwierdzenia braków w dokumentach, o których mowa w ust. 3 lub 4, właściwa izba inżynierów budownictwa wzywa, w drodze postanowienia, osobę ubiegającą się o nadanie uprawnień budowlanych do uzupełnienia braków w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania. Nieuzupełnienie braków w terminie skutkuje niedopuszczeniem do postępowania kwalifikacyjnego.

6. Postępowania kwalifikacyjnego nie przeprowadza się w stosunku do osób, o których mowa w art. 9 ust. 2.

Art. 36. Egzamin na uprawnienia budowlane składa się z części pisemnej oraz ustnej.

Art. 37. 1. Negatywny wynik części pisemnej egzaminu powoduje niedopuszczenie do części ustnej.

2. Pozytywny wynik części pisemnej egzaminu upoważnia do przystąpienia do części ustnej przez okres 3 lat od dnia jego uzyskania.

3. Osoba, która uzyskała negatywny wynik części ustnej egzaminu, ponownie przystępuje tylko do tej części egzaminu.

Art. 38. W zależności od posiadanego wykształcenia i zakresu odbytej praktyki zawodowej, egzamin jest przeprowadzany na uprawnienia budowlane do:

- 1) projektowania w danej specjalności;
- 2) kierowania robotami budowlanymi w danej specjalności;
- 3) projektowania i kierowania robotami budowlanymi w danej specjalności.

Art. 39. Przy ubieganiu się o nadanie uprawnień budowlanych w innej specjalności lub w innym zakresie niż posiadane egzamin jest ograniczony wyłącznie do zagadnień nieobjętych zakresem egzaminu obowiązującym przy ubieganiu się o już posiadane uprawnienia budowlane.

Art. 40. Do egzaminu na uzyskanie uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa przepisy art. 27 i art. 28 stosuje się odpowiednio.

Art. 41. 1. Opłata za postępowanie kwalifikacyjne o nadanie uprawnień budowlanych, o których mowa w art. 33 pkt 1–4, wynosi:

- 1) z tytułu kwalifikowania - nie więcej niż 22% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
- 2) z tytułu przeprowadzenia egzaminu - nie więcej niż 22% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
- 3) z tytułu ponownego przeprowadzenia części ustnej egzaminu - nie więcej niż 13% kwoty przeciętnego wynagrodzenia.

2. Opłata za postępowanie kwalifikacyjne o nadanie uprawnień budowlanych, o których mowa w art. 33 pkt 5 i 6, wynosi:

- 1) z tytułu kwalifikowania - nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
- 2) z tytułu przeprowadzenia egzaminu - nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
- 3) z tytułu ponownego przeprowadzenia części ustnej egzaminu - nie więcej niż 19% kwoty przeciętnego wynagrodzenia.

Art. 42. Do nadawania uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa przepisy art. 30 ust. 1 - 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 43. W decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych określa się specjalność oraz rodzaj prac projektowych lub robót budowlanych objętych danym uprawnieniem.

Art. 44. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje i zakres przygotowania zawodowego wymaganego do wykonywania zawodu inżyniera budownictwa;
 - 2) wykształcenie odpowiednie lub pokrewne dla danej specjalności,
 - 3) wykaz zawodów związanych z budownictwem
- mając na względzie zapewnienie przejrzystego i sprawnego przeprowadzania czynności związanych z nadawaniem uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa.

Rozdział 4

Uznawanie kwalifikacji i świadczenie usług transgranicznych

Art. 45. 1. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o państwach członkowskich, rozumie się przez to państwa członkowskie Unii Europejskiej inne niż Rzeczpospolita Polska, Konfederację Szwajcarską oraz państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

2. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o obywatelach państw członkowskich, rozumie się przez to obywatele państw członkowskich, o których mowa w ust. 1, a także:

- 1) członków ich rodzin w rozumieniu ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2017 r. poz. 900);
- 2) obywateli państw trzecich posiadających zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej w rozumieniu ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1990 i 2066 oraz z 2017 r. poz. 6);
- 3) cudzoziemców posiadających status uchodźcy lub objętych ochroną uzupełniającą;
- 4) cudzoziemców posiadających zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 5) obywateli państw trzecich, którzy ubiegają się o przyjęcie przez Rzeczpospolitą Polską w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, w rozumieniu ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 6) obywateli państw trzecich, którzy zostali przyjęci przez Rzeczpospolitą Polską w celach innych niż wykonywanie pracy zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub prawem

krajowym i mają prawo do wykonywania pracy oraz posiadają dokument pobytowy wydany zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającym jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2002, str. 1, - Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 19, t. 6, str. 3, Dz. Urz. UE L 115 z 29.04.2008, str. 1), oraz obywateli państw trzecich, którzy zostali przyjęci przez Rzeczpospolitą Polską w celu wykonywania pracy zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub prawem krajowym;

7) obywateli państw trzecich posiadających zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 151 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

3. Przepisy niniejszego rozdziału mają zastosowanie również do obywateli polskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa w innym państwie członkowskim lub prowadzą w nim działalność zawodową.

Art. 46. 1. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa, który prowadzi zgodnie z prawem działalność w zakresie tego zawodu w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim, ma prawo do świadczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi transgranicznej w rozumieniu art. 5 pkt 10 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 65) w zawodzie architekta lub inżyniera budownictwa.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, właściwy organ może wszcząć postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych wobec obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa zamierzającego świadczyć na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługę transgraniczną po raz pierwszy.

3. Postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych nie wszczyna się wobec obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta potwierdzone dokumentami wymienionymi w obwieszczeniu wydanym na podstawie art. 53.

4. Przed rozpoczęciem świadczenia usługi transgranicznej po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa przedkłada okręgowej radzie izby właściwej ze względu na miejsce zamierzonego świadczenia usługi:

- 1) oświadczenie o zamiarze jej świadczenia zawierające informacje o:
 - a) rodzaju czynności zawodowych, jakie zamierza wykonywać, jeżeli ich określenie jest możliwe,
 - b) posiadanym ubezpieczeniu lub innych środkach indywidualnego albo zbiorowego zabezpieczenia w odniesieniu do odpowiedzialności zawodowej;
- 2) dokument potwierdzający obywatelstwo;
- 3) zaświadczenie wydane przez właściwy organ państwa członkowskiego, że obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa wykonuje faktycznie i zgodnie z prawem zawód lub działalność w tym państwie członkowskim oraz że w momencie składania zaświadczenia nie obowiązuje go zakaz, nawet tymczasowy, wykonywania zawodu lub działalności;
- 4) dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe
- 5) dokumenty o których mowa w art. 33 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o uznawaniu kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

5. W przypadku istotnej zmiany stanu faktycznego potwierdzonego dokumentami, o których mowa w ust. 4 pkt 2–4, obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa jest obowiązany ponownie przedłożyć te dokumenty okręgowej radzie izby właściwej ze względu na miejsce świadczenia usługi transgranicznej.

6. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa przedkłada oświadczenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, ponownie w każdym roku, w którym zamierza świadczyć usługę transgraniczną.

7. Świadczenie usługi transgranicznej podlega indywidualnej ocenie dokonywanej przez właściwą okręgową radę izby, przy uwzględnieniu w szczególności długości, częstotliwości, regularności oraz ciągłości świadczenia tej usługi.

8. Właściwa okręgowa rada izby dokonuje tymczasowego wpisu na listę członków izby osób, o których mowa w ust. 1. Wpis jest dokonywany nieodpłatnie po złożeniu

oświadczenia, o którym mowa w ust. 4 pkt 1. Termin dokonania wpisu nie może powodować utrudnień lub opóźnień w świadczeniu usługi transgranicznej.

9. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa nie ma obowiązku rejestracji swojej działalności w systemie ubezpieczeń społecznych w celu dokonywania rozliczeń związanych ze świadczeniem usługi transgranicznej na rzecz osób ubezpieczonych, jest jednak obowiązany poinformować właściwy oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zamiarze świadczenia usługi transgranicznej przed jego rozpoczęciem, a w nagłych przypadkach – o świadczeniu usługi transgranicznej po jego zakończeniu.

10. Do obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa świadczącego usługę transgraniczną stosuje się przepisy regulujące wykonywanie zawodu odpowiednio architekta lub inżyniera budownictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które są bezpośrednio powiązane z kwalifikacjami zawodowymi oraz ochroną i bezpieczeństwem konsumentów, w szczególności przepisy dotyczące definicji zawodu, używania tytułów zawodowych i odpowiedzialności dyscyplinarnej.

11. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa świadczący usługę transgraniczną posługuje się tytułem zawodowym nadanym w państwie członkowskim, w którym uzyskał kwalifikacje do wykonywania tego zawodu.

12. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta, o których mowa w ust. 2 i 3, może posługiwać się polskim tytułem zawodowym.

13. Właściwa okręgowa rada izby może zwracać się do właściwych organów państwa członkowskiego o przedstawienie informacji potwierdzających, że obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa wykonuje działalność zgodnie z prawem, w sposób należyty oraz że nie zostały na niego nałożone kary z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej lub sankcje karne związane z wykonywaniem zawodu lub prowadzeniem działalności.

14. Właściwa okręgowa rada izby, na wniosek właściwego organu państwa członkowskiego, udostępnia mu informacje dotyczące obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa, o których mowa w ust. 13, oraz informacje niezbędne do rozpatrzenia skargi złożonej na obywatela państwa

członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa przez usługobiorcę.

Art. 47. Przepisu art. 46 nie stosuje się do cudzoziemca posiadającego zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, oraz cudzoziemca, któremu w Rzeczypospolitej Polskiej nadano status uchodźcy lub udzielono ochrony uzupełniającej.

Art. 48. 1. Właściwa Krajowa Rada Izby w ciągu miesiąca potwierdza otrzymanie wniosku obywatela państwa członkowskiego o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa i wszczyna postępowanie, a w przypadku stwierdzenia braków formalnych wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w ciągu miesiąca od dnia uzyskania wezwania do uzupełnienia wniosku.

2. Wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa zawiera:

- 1) imię (imiona), nazwisko, datę i miejsce urodzenia wnioskodawcy;
- 2) obywatelstwo wnioskodawcy oraz nazwę państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca uzyskał kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa;
- 3) określenie zawodu regulowanego albo działalności regulowanej wraz z określeniem formy, w jakiej działalność ma być wykonywana;
- 4) informację o posiadanych kwalifikacjach i uprawnieniach;
- 5) informacje o ukończonym kształceniu regulowanym.

3. Do wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa dołącza się:

- 1) dokument potwierdzający obywatelstwo wnioskodawcy;
- 2) dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa oraz, o ile jest to wymagane, dokumenty potwierdzające doświadczenie zawodowe wnioskodawcy;
- 3) zaświadczenie wydane przez właściwy organ państwa członkowskiego nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku, poświadczające, że architektowi lub inżynierowi budownictwa nie zawieszono prawa wykonywania działalności lub nie zakazano wykonywania zawodu;
- 4) oświadczenie o znajomości języka polskiego w stopniu umożliwiającym pełnienie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie;

5) dokumenty potwierdzające ukończenie kształcenia regulowanego.

4. Dokumenty, o których mowa w ust. 3 pkt 2, nie są wymagane w przypadku architektów posiadających kwalifikacje zawodowe potwierdzone dokumentami wymienionymi w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 53.

5. Obowiązek umieszczania we wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa informacji o obywatelstwie wnioskodawcy oraz dołączania do wniosku potwierdzającego je dokumentu nie dotyczy wnioskodawcy będącego bezpaństwowcem, któremu nadano status uchodźcy, udzielono ochrony uzupełniającej, albo który posiada zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

6. W przypadku gdy właściwy organ państwa członkowskiego nie wydaje zaświadczenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, dopuszcza się zastąpienie go pisemnym oświadczeniem wnioskodawcy złożonym do właściwej Krajowej Rady Izby.

7. W przypadku uzasadnionych wątpliwości dotyczących autentyczności dyplomów, świadectw lub innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu architekta lub inżyniera budownictwa, wydanych przez właściwe organy państwa członkowskiego, lub w przypadku uzasadnionych wątpliwości dotyczących spełnienia wymogów w zakresie kształcenia określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej, właściwa Krajowa Rada Izby zwraca się do tych organów o potwierdzenie autentyczności dokumentów lub potwierdzenie spełnienia wymogów w zakresie kształcenia.

8. Właściwa Krajowa Rada Izby wydaje decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych wnioskodawcy spełniającemu warunki określone w ustawie oraz zobowiązuje wskazaną przez niego okręgową izbę do dokonania wpisu na listę członków.

9. Postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa kończy się wydaniem decyzji, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia przez wnioskodawcę wszystkich niezbędnych dokumentów, z zastrzeżeniem art. 51.

Art. 49. 1. W przypadku gdy właściwa Krajowa Rada Izby albo właściwa okręgowa rada izby posiada informacje dotyczące postępowań dyscyplinarnych, nałożonych sankcji karnych lub innych ważnych okoliczności, które mogą wywierać wpływ na wykonywanie zawodu architekta lub inżyniera budownictwa, informuje o tym właściwe organy państwa członkowskiego.

2. Właściwa Krajowa Rada Izby albo właściwa okręgowa rada izby, na wniosek właściwych organów państwa członkowskiego, w odniesieniu do osób będących członkami izby, potwierdza autentyczność dyplomów, świadectw lub innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu architekta lub inżyniera budownictwa albo spełnienie wymagań w zakresie kształcenia, określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej.

3. Właściwa okręgowa rada izby, na wniosek właściwego organu państwa członkowskiego, udostępnia informacje potwierdzające, że architekt lub inżynier budownictwa wykonuje działalność zgodnie z prawem, w sposób należyty, oraz że nie zostały na niego nałożone kary dyscyplinarne lub sankcje karne związane z wykonywaniem zawodu lub prowadzeniem działalności, a także informacje niezbędne przy rozpatrywaniu skargi złożonej na architekta lub inżyniera budownictwa przez usługobiorcę.

4. Właściwa Krajowa Rada Izby oraz właściwa okręgowa rada izby zapewniają zabezpieczenie wymienianych informacji przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, oraz przetwarzaniem z naruszeniem ustawy.

5. Wymiana informacji, o których mowa w ust. 1, 3 i 4, odbywa się za pośrednictwem Systemu Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym IMI, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1024/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym i uchylającą decyzję Komisji 2008/49/WE (Dz. Urz. UE L 316 z 14.11.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 159 z 28.05.2014, str. 1 i 11 oraz Dz. Urz. UE L 252 z 16.09.2016, str. 53).

6. W wyniku przeprowadzenia postępowania o uznanie kwalifikacji zawodowych wydawana jest decyzja o nadaniu uprawnień budowlanych bez ograniczeń w odpowiedniej specjalności lub uprawnień budowlanych w zawodzie architekta drugiego stopnia.

Art. 50. 1. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa ma prawo posługiwania się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oryginalnym tytułem potwierdzającym wykształcenie, uzyskanym w państwie członkowskim innym niż Rzeczpospolita Polska lub jego skrótem w języku tego państwa.

2. Do tytułu określającego wykształcenie należy dołączyć informację dotyczącą nazwy i siedziby instytucji albo komisji egzaminacyjnej, która ten tytuł nadała.

3. Jeżeli tytuł, o którym mowa w ust. 1, określający wykształcenie lub jego skrót mogą być mylone z tytułem używanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla którego uzyskania jest wymagane dodatkowe szkolenie lub kształcenie, którego obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa nie ukończył, właściwa Krajowa Rada Izby wskazuje, aby osoba taka posługiwała się posiadanym tytułem w formie określonej przez właściwą Krajową Radę Izby.

Art. 51. 1. Krajowa Rada Izby Architektów, rozpatrując wnioski o uznanie kwalifikacji zawodowych złożony przez obywatela państwa członkowskiego, który nie spełnia wymagań określonych w ustawie, stosuje odpowiednio ustawę z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

2. W zakresie nieuregulowanym ustawą, do zasad uznawania kwalifikacji zawodowych lub świadczenia usług transgranicznych stosuje się przepisy, o których mowa w ust. 1.

3. Do wniosku w sprawie uznania kwalifikacji obywatela państwa członkowskiego nabytych na terytorium państwa innego niż państwo członkowskie stosuje się ust. 1.

Art. 52. 1. W przypadku gdy różnice między wykonywaniem zawodu architekta lub inżyniera budownictwa w państwie członkowskim a wykonywaniem zawodu architekta lub inżyniera budownictwa w Rzeczypospolitej Polskiej są na tyle znaczące, że przystąpienie do testu umiejętności lub odbycie stażu adaptacyjnego, o których mowa w art. 20 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, wiązałoby się z koniecznością ukończenia przez składającego wniosek w postępowaniu o uznanie kwalifikacji zawodowych pełnego programu kształcenia wymaganego do pełnego dostępu do zawodu architekta lub inżyniera budownictwa w Rzeczypospolitej Polskiej, właściwa Krajowa Rada Izby, po indywidualnym rozpatrzeniu wniosku, może uznać kwalifikacje zawodowe tej osoby w celu przyznania jej częściowego dostępu do wykonywania zawodu architekta lub inżyniera budownictwa odpowiadającego uprawnieniom budowlanym w zawodzie architekta pierwszego stopnia lub uprawnieniom budowlanym w ograniczonym zakresie, z zastrzeżeniem ust. 4.

2. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa, któremu na podstawie ust. 1 zostały uznane kwalifikacje zawodowe w celu przyznania częściowego dostępu do zawodu architekta lub inżyniera budownictwa,

posługuje się tytułem ustalonym dla tego zawodu w państwie członkowskim w oryginalnym brzmieniu, ze wskazaniem czynności zawodowych objętych częściowym dostępem.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku architektów posiadających kwalifikacje zawodowe potwierdzone dokumentami wymienionymi w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 53.

4. Uznania kwalifikacji zawodowych w celu przyznania częściowego dostępu do zawodu architekta lub inżyniera budownictwa można odmówić, jeżeli taka odmowa służy zapewnieniu bezpieczeństwa użytkowania obiektu budowlanego, ochrony konsumentów, ochrony środowiska, zdrowia lub bezpieczeństwa publicznego i nie wykracza poza zakres niezbędny do ich zapewnienia.

Art. 53. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wykaz dyplomów i innych dokumentów, wydawanych przez inne niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskie i potwierdzających posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu architekta, o których mowa w art. 22, oraz terminy, w których odbywało się kształcenie, mając na względzie obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące uznawania kwalifikacji zawodowych architektów.

Rozdział 5

Samorządy zawodowe architektów i inżynierów budownictwa

Art. 54. 1. Samorząd zawodowy architektów tworzą członkowie zrzeszeni w izbie architektów.

2. Samorząd zawodowy inżynierów budownictwa tworzą członkowie zrzeszeni w izbie inżynierów budownictwa.

Art. 55. Samorząd zawodowy, architektów i samorząd zawodowy inżynierów budownictwa są niezależne w wykonywaniu swoich zadań i podlegają wyłącznie przepisom prawa.

Art. 56. 1. Izba architektów oraz izba inżynierów budownictwa, zwane dalej „izbami”, posiadają osobowość prawną.

2. Działalność izb określają ich statuty, nadawane przez Krajowy Zjazd Izby w drodze uchwały.

3. Statuty mogą określać nazwy własne jednostek organizacyjnych izb.

4. Izby mogą prowadzić działalność gospodarczą, z wyłączeniem działalności polegającej na wykonywaniu usług w zakresie obsługi inwestycyjnej, wykonywania robót budowlanych oraz pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie.

Art. 57. Jednostkami organizacyjnymi izb są:

- 1) Krajowa Izba Architektów oraz Krajowa Izba Inżynierów Budownictwa;
- 2) okręgowe izby architektów oraz okręgowe izby inżynierów budownictwa.

Art. 58. 1. Izba architektów składa się z Krajowej Izby Architektów oraz 16 okręgowych izb architektów, których obszar działania odpowiada terytorialnemu podziałowi kraju na województwa.

2. Izba inżynierów budownictwa składa się z Krajowej Izby Inżynierów Budownictwa oraz 16 okręgowych izb inżynierów, których obszar działania odpowiada terytorialnemu podziałowi kraju na województwa.

3. Siedziby okręgowych izb ustalają właściwe Krajowe Izby.

Art. 59. 1. Działalność samorządu zawodowego architektów i samorządu zawodowego inżynierów budownictwa jest finansowana z jego majątku.

2. Majątek samorządu zawodowego architektów i samorządu zawodowego inżynierów budownictwa stanowią środki finansowe oraz nieruchomości i mienie ruchome.

3. Majątek samorządu zawodowego architektów i samorządu zawodowego inżynierów budownictwa powstaje:

- 1) ze składek członkowskich;
- 2) z zapisów, darowizn i dotacji;
- 3) z wpływów z działalności gospodarczej;
- 4) z innych wpływów.

Art. 60. 1. Izba architektów zrzesza osoby, które korzystają z pełni praw publicznych i mają pełną zdolność do czynności prawnych oraz:

- 1) posiadają uprawnienia budowlane w zawodzie architekta, lub
- 2) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej, o której mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r. poz. 1332 i 1529), zwanej dalej „ustawą – Prawo budowlane”, lub
- 3) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej lub uprawnienia w zakresie odpowiadającym zakresowi tej specjalności uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy – Prawo budowlane, lub

- 4) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej w ograniczonym zakresie uzyskane na podstawie ustawy – Prawo budowlane, lub
- 5) są obywatelami państw członkowskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do wykonywania działalności w budownictwie, równoznacznej wykonywaniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w dziedzinie architektury, odpowiadające wymaganiom określonym w pkt 1, 2 lub 3, oraz posiadają decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych.

2. Izba inżynierów budownictwa zrzesza osoby, które korzystają z pełni praw publicznych i mają pełną zdolność do czynności prawnych oraz:

- 1) posiadają uprawnienia budowlane w specjalnościach, o których mowa w art. 32 pkt 1–3 lub
- 2) posiadają uprawnienia budowlane w zakresie określonym w art. 32 pkt 1–3, lub posiadają uprawnienia budowlane w zakresie odpowiadającym specjalności architektonicznej, o której mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, uzyskane przed dniem wejścia w życie tej ustawy, lub
- 3) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-budowlanej w ograniczonym zakresie uzyskane na podstawie ustawy – Prawo budowlane, lub
- 4) są obywatelami państw członkowskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do wykonywania działalności w budownictwie, równoznacznej wykonywaniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, odpowiadające wymaganiom określonym w pkt 1 i 2 oraz posiadają odpowiednią decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych.

Art. 61. Członkowi izby przysługuje czynne i bierne prawo wyborcze.

Art. 62. 1. Członek izby podlega obowiązkowi ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą wyniknąć w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, mając na względzie specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.

Art. 63. Do zadań samorządów zawodowych architektów i inżynierów budownictwa należy w szczególności:

- 1) sprawowanie nadzoru nad należyтым i sumiennym wykonywaniem zawodu przez członków izb, w tym nad sprawowaniem funkcji patrona;
- 2) reprezentowanie i ochrona interesów zawodowych swoich członków;
- 3) ustalanie Kodeksu etyki zawodowej i nadzór nad jego przestrzeganiem;
- 4) nadawanie i pozbawianie uprawnień budowlanych;
- 5) uznawanie kwalifikacji zawodowych;
- 6) współdziałanie z organami administracji rządowej i organami samorządu terytorialnego oraz z innymi samorządami zawodowymi i stowarzyszeniami zawodowymi;
- 7) opracowywanie standardów praktyki zawodowej, o których mowa w art. 14 ust. 1;
- 8) ustalanie zasad doskonalenia zawodowego oraz współdziałanie w doskonaleniu kwalifikacji zawodowych architektów lub inżynierów budownictwa;
- 9) zarządzanie majątkiem i działalnością gospodarczą samorządu zawodowego architektów i samorządu zawodowego inżynierów budownictwa;
- 10) prowadzenie postępowań w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej członków samorządu zawodowego architektów i samorządu zawodowego inżynierów budownictwa;
- 11) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących architektury, budownictwa lub planowania przestrzennego;
- 12) organizowanie i prowadzenie instytucji samopomocowych oraz innych form pomocy materialnej członkom samorządu zawodowego architektów i samorządu zawodowego inżynierów budownictwa;
- 13) prowadzenie list członków samorządu zawodowego architektów i samorządu zawodowego inżynierów budownictwa;
- 14) prowadzenie centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane;
- 15) współpraca z uczelniami wyższymi w zakresie kształcenia architektów i inżynierów budownictwa;
- 16) realizacja innych zadań statutowych.

Art. 64. 1. Od decyzji Organów Krajowych Izb w sprawach indywidualnych wydawanych w drugiej instancji, z wyjątkiem spraw dyscyplinarnych, przysługuje skarga do sądu administracyjnego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania decyzji, wnoszona za pośrednictwem właściwego Krajowego Organu Izby.

2. Do postępowania w sprawach indywidualnych, uregulowanych w ustawie, z wyjątkiem spraw dyscyplinarnych, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 oraz z 2018 r. poz. 149 i 650).

Rozdział 6

Krajowe Izby

Art. 65. 1. Organami Krajowej Izby Architektów i Krajowej Izby Inżynierów Budownictwa są:

- 1) Krajowy Zjazd Izby;
- 2) Krajowa Rada Izby;
- 3) Krajowa Komisja Rewizyjna;
- 4) Krajowa Komisja Kwalifikacyjna;
- 5) Krajowy Sąd Dyscyplinarny;
- 6) Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny.

2. Kadencja organów Krajowych Izb trwa 4 lata.

Art. 66. 1. Krajowy Zjazd Izby jest najwyższym organem Krajowej Izby Architektów i Krajowej Izby Inżynierów Budownictwa.

2. Krajowy Zjazd Izby stanowią delegaci wybrani przez okręgowe zjazdy izb.

3. W Krajowym Zjeździe Izby biorą udział z głosem doradczym członkowie ustępujących organów Krajowej Izby Architektów i Krajowej Izby Inżynierów Budownictwa niebędący delegatami.

4. Krajowa Rada Izby określa zasady ustalania liczby delegatów z okręgowych izb na Krajowy Zjazd Izby.

5. Krajowa Rada Izby zwołuje Krajowy Zjazd Izby, co najmniej raz w roku jako sprawozdawczy, a co 4 lata jako sprawozdawczo-wyborczy.

6. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Izby zwołuje Krajowa Rada Izby z własnej inicjatywy lub na wniosek:

- 1) Krajowej Komisji Rewizyjnej;
- 2) co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków okręgowych rad izb;
- 3) co najmniej 1/5 wszystkich członków okręgowych izb;
- 4) ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

7. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Izby zwołuje się w terminie 2 miesięcy od dnia wpływu wniosku o zwołanie zjazdu.

Art. 67. 1. Uchwały Krajowego Zjazdu Izby są podejmowane zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy liczby delegatów na Krajowy Zjazd Izby.

2. Wybory do organów Krajowej Izby Architektów i Krajowej Izby Inżynierów Budownictwa odbywają się w głosowaniu tajnym.

3. Krajowy Zjazd może uchwalić tajność obrad na wniosek co najmniej 1/3 delegatów Krajowego Zjazdu Izby.

Art. 68. 1. Krajowy Zjazd Izby:

- 1) ustala liczbę członków organów Krajowej Izby Architektów i Krajowej Izby Inżynierów Budownictwa;
- 2) wybiera Prezesa i członków Krajowej Rady Izby;
- 3) wybiera przewodniczącego i członków organów Krajowej Izby Architektów i Krajowej Izby Inżynierów Budownictwa, o których mowa w art. 65 ust. 1 pkt 2-5, oraz Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego i jego zastępców;
- 4) uchwała, statut izby oraz uchwała regulaminy określające organizację organów krajowej izby i izb okręgowych oraz tryb ich działania;
- 5) uchwała regulamin wyborów do organów Krajowej Izby Architektów i Krajowej Izby Inżynierów Budownictwa;
- 6) ustala:
 - a) wysokość, zasady podziału i sposób uiszczania składki członkowskiej,
 - b) wysokość i sposób uiszczania opłat związanych z decyzją w sprawie wpisu na listę członków izby oraz innych opłat,
 - c) wysokość opłat za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień budowlanych;
- 7) ustala zasady prowadzenia listy członków izby;
- 8) udziela absolutorium Krajowej Radzie Izby;
- 9) ustala program działania samorządu zawodowego architektów i samorządu zawodowego inżynierów budownictwa;
- 10) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania z działalności Krajowej Rady Izby, Krajowej Komisji Rewizyjnej, Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej, Krajowego Sądu Dyscyplinarnego i Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego.

2. Krajowy Zjazd Izby ustala zasady gospodarki finansowej izby oraz uchwała jej budżet.

Art. 69. 1. Krajowy Zjazd Izby uchwała Kodeks etyki zawodowej, określający w szczególności działalność członków samorządu zawodowego architektów i samorządu zawodowego inżynierów budownictwa, ich relacje ze społeczeństwem, zleceniodawcami i pracodawcami, organami administracji publicznej, innymi członkami tego samorządu oraz wpływ tej działalności na środowisko naturalne.

2. Kodeks etyki zawodowej podlega ocenie w pierwszym roku kadencji Krajowej Rady Izby.

3. W przypadku, jeżeli z oceny o której mowa w ust. 2 wynika potrzeba wprowadzenia zmian w Kodeksie etyki zawodowej, Krajowy Zjazd Izby na najbliższym posiedzeniu, podejmuje uchwałę w tym zakresie.

4. Krajowa Rada Izby zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej informacje o zmianach wprowadzonych w Kodeksie etyki zawodowej.

Art. 70. 1. W skład Krajowej Rady Izby wchodzi Prezes i członkowie wybrani przez Krajowy Zjazd Izby, z zachowaniem reprezentacji wszystkich izb okręgowych.

2. Prezydium Krajowej Rady Izby stanowią Prezes i Wiceprezesi, sekretarz, skarbnik i członkowie wybrani przez Krajową Radę Izby spośród jej członków.

3. Prezydium Krajowej Rady Izby działa w imieniu Krajowej Rady Izby w sprawach określonych regulaminem Rady.

Art. 71. Krajowa Rada Izby kieruje działalnością samorządu zawodowego architektów i samorządu zawodowego inżynierów budownictwa w okresie między Krajowymi Zjazdami, a w szczególności:

- 1) wykonuje uchwały Krajowego Zjazdu Izby;
- 2) koordynuje i nadzoruje działalność okręgowych rad izb;
- 3) reprezentuje członków izby;
- 4) koordynuje doskonalenie kwalifikacji zawodowych członków izby;
- 5) zawiera z uczelniami umowy, o których mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym;
- 6) opracowuje projekt regulaminu wyborów do organów krajowej izby;
- 7) uchwała i zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, regulamin postępowania kwalifikacyjnego w sprawach nadawania uprawnień budowlanych;

- 8) uchwała i zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, regulamin doskonalenia kwalifikacji zawodowych członków izb i zasad jego przestrzegania;
- 9) uchwała i zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, standardy praktyki zawodowej;
- 10) uchwała tryb i zakres szkolenia uzupełniającego;
- 11) prowadzi postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji osób, o których mowa w art. 45, i wydaje decyzje o uznaniu kwalifikacji lub o odmowie ich uznania; w przypadku, gdy kwalifikacje wnioskodawcy zostaną uznane, zobowiązuje okręgową izbę, wskazaną przez wnioskodawcę, do dokonania wpisu na listę członków;
- 12) dokonuje kontroli uchwał okręgowych rad izb w zakresie zgodności z prawem, uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy;
- 13) opiniuje projekty aktów normatywnych dotyczących w szczególności: gospodarowania przestrzenią, edukacji oraz wykonywania zawodu architekta lub inżyniera budownictwa;
- 14) uchyla uchwały okręgowych rad izb sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy oraz sprzeczne z zasadami gospodarki finansowej i zasadami racjonalnej gospodarki;
- 15) składa sprawozdanie ze swojej działalności Krajowemu Zjazdowi Izby;
- 16) reprezentuje samorząd zawodowy architektów i samorząd zawodowy inżynierów budownictwa wobec organów władzy publicznej oraz organizacji społecznych, zawodowych, samorządowych i innych;
- 17) prowadzi bieżące sprawy Krajowej Izby Architektów i Krajowej Izby Inżynierów Budownictwa;
- 18) zobowiązuje okręgową radę izby do podjęcia uchwały w określonej sprawie należącej do zakresu działania tej rady, w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały Krajowej Rady Izby;
- 19) przedstawia ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa coroczne informacje o działalności Krajowej Izby Architektów i Krajowej Izby Inżynierów Budownictwa;
- 20) opracowuje projekt Kodeksu etyki zawodowej. Opracowany projekt Kodeksu etyki zawodowej podlega zaopiniowaniu przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa,;
- 21) ustala wzory pieczęci organów samorządu zawodowego architektów i samorządu zawodowego inżynierów budownictwa;

22) prowadzi listę rzeczoznawców budowlanych.

Art. 72. 1. Krajowa Rada Izby Architektów i Krajowa Rada Izby Inżynierów budownictwa, każda w zakresie swojej właściwości, prowadzą centralne rejestry osób posiadających uprawnienia budowlane, zwane dalej „centralnym rejestrem”.

2. Centralny rejestr jest jawny w zakresie danych, o których mowa w ust. 4 pkt 1, 8–9 i 11–13.

3. Centralny rejestr jest prowadzony w postaci elektronicznej. Jawna część centralnego rejestru jest dostępna w Biuletynie Informacji Publicznej.

4. W centralnym rejestrze zamieszcza się następujące dane:

- 1) imiona i nazwisko;
- 2) adres zamieszkania;
- 3) datę urodzenia;
- 4) informację o wykształceniu i tytułach naukowych;
- 5) numer, datę i miejsce wydania decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych;
- 6) organ wydający decyzję;
- 7) podstawę prawną wydania decyzji;
- 8) numer, specjalność i zakres uprawnień budowlanych;
- 9) informację o przynależności do właściwej okręgowej izby samorządu zawodowego architektów i samorządu zawodowego inżynierów budownictwa;
- 10) numer kancelaryjny;
- 11) pozycję w rejestrze;
- 12) datę wpisu do rejestru;
- 13) informacja o możliwości wykonywania zawodu;
- 14) informację o nałożonej karze z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej.

5. Osoba podlegająca wpisowi jest obowiązana zawiadomić właściwą Krajową Radę Izby o zmianie danych podlegających zamieszczeniu w centralnym rejestrze w terminie 30 dni od dnia, w którym zmiany te nastąpiły.

6. Centralny rejestr jest prowadzony z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2017 r. poz. 570).

7. Na Krajowej Radzie Izby ciąży obowiązek dochowania najwyższej staranności w związku z przetwarzaniem danych osobowych, w szczególności w zakresie zapobiegania

dostępowi do nich przez osoby niepowołane, możliwości ich utraty lub bezprawnego rozpowszechniania.

8. Krajowa Rada Izby wdraża środki techniczne i organizacyjne w celu ochrony danych osobowych zgodnie z ust. 7.

Art. 73. 1. W posiedzeniach Krajowej Rady Izby i jej prezydium mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym:

- 1) przewodniczący Krajowej Komisji Rewizyjnej;
- 2) przewodniczący Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej;
- 3) przewodniczący Krajowego Sądu Dyscyplinarnego;
- 4) przewodniczący okręgowych rad izb;
- 5) Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny;
- 6) przedstawiciel ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa;
- 7) inne zaproszone osoby.

2. Krajowa Rada Izby lub w jej imieniu skład orzekający w sprawach indywidualnych podejmuje decyzje w formie uchwały.

Art. 74. 1. Krajowa Komisja Rewizyjna:

- 1) kontroluje statutową, finansową i gospodarczą działalność Krajowej Izby;
- 2) przedstawia sprawozdanie z działalności kontrolnej Krajowemu Zjazdowi Izby;
- 3) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych komisji rewizyjnych;
- 4) występuje z wnioskiem o udzielenie absolutorium Krajowej Radzie Izby.

2. Krajowa Komisja Rewizyjna uchyla uchwały okręgowych komisji rewizyjnych sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy.

Art. 75. 1. Krajowa Komisja Kwalifikacyjna w szczególności:

- 1) prowadzi postępowanie odwoławcze i wydaje decyzje w drugiej instancji w sprawach, o których mowa w art. 90 pkt 2;
- 2) opracowuje zestawy pytań egzaminacyjnych;
- 3) dokonuje, co najmniej raz do roku, analizy przeprowadzonych postępowań kwalifikacyjnych w sprawach nadawania uprawnień budowlanych;

- 4) sporządza opinie dla Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa;
- 5) składa Krajowemu Zjazdowi Izby sprawozdanie ze swojej działalności;
- 6) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych komisji kwalifikacyjnych.

2. Krajowa Komisja Kwalifikacyjna uchyla uchwały okręgowych komisji kwalifikacyjnych sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy.

Art. 76. 1. Krajowy Sąd Dyscyplinarny:

- 1) rozpatruje odwołania od orzeczeń okręgowych sądów dyscyplinarnych;
- 2) rozpatruje jako sąd pierwszej instancji sprawy członków organów izb z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej;
- 3) dokonuje, co najmniej raz do roku, analizy postępowań z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa;
- 4) składa Krajowemu Zjazdowi Izby coroczne sprawozdanie ze swojej działalności;
- 5) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych sądów dyscyplinarnych;
- 6) uchyla uchwały okręgowych sądów dyscyplinarnych sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy.

2. Krajowy Sąd Dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym jako sąd pierwszej instancji i pięciosobowym jako sąd odwoławczy.

Art. 77. Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny:

- 1) prowadzi postępowanie wyjaśniające oraz sprawuje funkcję oskarżyciela w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków organów izb;
- 2) składa odwołania od orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w sprawach, o których mowa w pkt 1, a od orzeczeń wydanych w drugiej instancji składa odwołania do sądu apelacyjnego;
- 3) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych rzeczników dyscyplinarnych;
- 4) składa Krajowemu Zjazdowi Izby roczne i kadencyjne sprawozdanie z działalności

Art. 78. Za pełnienie funkcji w organach izby członkowi nie przysługuje wynagrodzenie, chyba że Krajowy Zjazd Izby, w drodze uchwały, postanowi inaczej.

Art. 79. Osoba pełniąca funkcje w organach okręgowych nie może jednocześnie pełnić funkcji w organach krajowych tego samego rodzaju.

Rozdział 7

Izby okręgowe

Art. 80. 1. Organami okręgowych izb architektów i okręgowych izb inżynierów budownictwa są:

- 1) okręgowy zjazd izby;
- 2) okręgowa rada izby;
- 3) okręgowa komisja rewizyjna;
- 4) okręgowa komisja kwalifikacyjna;
- 5) okręgowy sąd dyscyplinarny;
- 6) okręgowy rzecznik dyscyplinarny.

2. Kadencja organów okręgowych izb trwa 4 lata.

Art. 81. 1. Okręgowy zjazd izby jest najwyższym organem okręgowej izby architektów i okręgowej izby inżynierów budownictwa.

2. Okręgowy zjazd izby stanowią członkowie okręgowej izby.

3. Jeżeli liczba członków okręgowej izby przekracza 100 osób, okręgowy zjazd izby stanowią delegaci wybrani w obwodach wyborczych.

4. Mandat delegata na okręgowy zjazd trwa przez okres kadencji organów okręgowej izby.

5. W okręgowym zjeździe izby, o którym mowa w ust. 3, mogą uczestniczyć z głosem doradczym członkowie organów izby niebędący delegatami.

Art. 82. 1. Okręgowa rada izby zwołuje okręgowy zjazd izby co najmniej raz w roku jako sprawozdawczy, a co 4 lata jako sprawozdawczo-wyborczy.

2. Nadzwyczajny okręgowy zjazd izby zwołuje okręgowa rada izby z własnej inicjatywy, na wniosek Krajowej Izby, okręgowej komisji rewizyjnej lub co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków okręgowej izby architektów i okręgowej izby inżynierów budownictwa.

3. Nadzwyczajny okręgowy zjazd izby zwołuje się w terminie 2 miesięcy od dnia wpływu wniosku o zwołanie zjazdu.

Art. 83. 1. Uchwały okręgowego zjazdu izby są podejmowane zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy liczby członków lub delegatów na okręgowy zjazd izby.

2. Wybory do organów okręgowych izb architektów i okręgowych izb inżynierów budownictwa odbywają się w głosowaniu tajnym.

Art. 84. Okręgowy zjazd izby:

- 1) ustala zasady gospodarki finansowej okręgowej izby inżynierów budownictwa;
- 2) uchwała budżet okręgowej izby inżynierów i plan finansowy dla okręgowej izby architektów;
- 3) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania z działalności okręgowej rady izby, okręgowej komisji rewizyjnej, okręgowej komisji kwalifikacyjnej, okręgowego sądu dyscyplinarnego i okręgowego rzecznika dyscyplinarnego;
- 4) udziela absolutorium okręgowej radzie izby;
- 5) ustala liczbę członków organów oraz szczegółowe zasady organizacji organów okręgowej izby architektów i okręgowej izby inżynierów budownictwa i tryb ich działania;
- 6) wybiera przewodniczących i członków organów okręgowej izby architektów i okręgowej izby inżynierów budownictwa, o których mowa w art. 80 ust. 1, oraz okręgowego rzecznika dyscyplinarnego i jego zastępców;
- 7) wybiera delegatów na Krajowy Zjazd Izby;
- 8) odwołuje członków organów izby przed upływem kadencji;
- 9) podejmuje uchwały w innych sprawach objętych zakresem działania izby.

Art. 85. 1. Okręgowa rada izby wykonuje zadania samorządu zawodowego architektów i samorządu zawodowego inżynierów budownictwa na obszarze działania izby, w okresie między zjazdami, w szczególności:

- 1) kieruje działalnością okręgowej izby architektów i okręgowej izby inżynierów budownictwa;
- 2) wykonuje uchwały okręgowego zjazdu izby;
- 3) dokonuje podziału obszaru działania okręgowej izby architektów i okręgowej izby inżynierów budownictwa na obwody wyborcze i ustala liczbę delegatów na okręgowy zjazd;
- 4) sporządza sprawozdania z wykonania budżetu;
- 5) składa okręgowemu zjazdowi izby oraz Krajowej Radzie Izby sprawozdania ze swojej działalności;
- 6) wykonuje zadania zlecone przez Krajową Radę Izby;

- 7) reprezentuje samorząd zawodowy architektów i samorząd zawodowy inżynierów budownictwa przed organami administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz właściwymi stowarzyszeniami zawodowymi;
- 8) opiniuje projekty aktów normatywnych, w szczególności dotyczących gospodarowania przestrzenią, edukacji oraz wykonywania zawodu architekta lub inżyniera budownictwa;
- 9) prowadzi listę członków okręgowej izby architektów i okręgowej izby inżynierów budownictwa;
- 10) zapewnia ustawiczne doskonalenie kwalifikacji zawodowych członków izby;
- 11) występuje do okręgowego rzecznika dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w stosunku do członka izby;
- 12) prowadzi rejestr ukaranych z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby.

2. Okręgowa rada izby przesyła niezwłocznie Krajowej Radzie Izby informację o prawomocnej decyzji o ukaraniu z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej członka okręgowej izby, w celu zamieszczenia w centralnym rejestrze uprawnionych.

3. Okręgowa rada izby lub w jej imieniu skład orzekający w sprawach członkowskich podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę członków okręgowej izby architektów i okręgowej izby inżynierów budownictwa oraz skreślenia z listy lub zawieszenia w prawach członka izby.

4. Rada okręgowa izby podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę członków w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku o wpis.

5. Od uchwały, o której mowa w ust. 3, służy odwołanie do Krajowej Rady Izby w terminie 30 dni od daty doręczenia uchwały.

6. Od uchwały, o której mowa w ust. 3, oraz w przypadku niepodjęcia uchwały przez radę okręgową izby w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku o wpis lub niepodjęcia uchwały przez Krajową Radę Izby w ciągu miesiąca od dnia doręczenia odwołania, zainteresowanemu służy skarga do sądu administracyjnego.

Art. 86. Właściwa okręgowa rada izby wydaje członkom izby zaświadczenia:

- 1) o członkostwie w izbie;
- 2) potwierdzające posiadanie kwalifikacji zgodnych z wymaganiami wynikającymi z przepisów prawa Unii Europejskiej oraz że posiadany dyplom ukończenia studiów wyższych odpowiada dokumentom poświadczającym posiadanie kwalifikacji zawodowych architekta, wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej;

- 3) potwierdzające posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu inżyniera budownictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) inne, wymagane przez właściwe organy państw członkowskich, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Art. 87. 1. Prezydium okręgowej rady izby stanowią przewodniczący, zastępcy przewodniczącego, sekretarz, skarbnik i członkowie wybrani przez okręgową radę spośród jej członków.

2. Prezydium okręgowej rady izby reprezentuje okręgową radę na zewnątrz i działa w jej imieniu w sprawach określonych regulaminem rady.

Art. 88. W posiedzeniach okręgowej rady izby i prezydium mogą brać udział z głosem doradczym:

- 1) przewodniczący:
 - a) okręgowej komisji rewizyjnej,
 - b) okręgowej komisji kwalifikacyjnej,
 - c) okręgowego sądu dyscyplinarnego;
- 2) okręgowy rzecznik dyscyplinarny;
- 3) inne zaproszone osoby, w szczególności przedstawiciele stowarzyszeń zawodowych.

Art. 89. Okręgowa komisja rewizyjna:

- 1) kontroluje działalność statutową, finansową i gospodarczą okręgowej izby architektów i okręgowej izby inżynierów budownictwa;
- 2) składa sprawozdania okręgowemu zjazdowi izby i Krajowej Komisji Rewizyjnej;
- 3) występuje z wnioskiem o udzielenie absolutorium okręgowej radzie izby.

Art. 90. 1. Okręgowa komisja kwalifikacyjna:

- 1) prowadzi postępowania kwalifikacyjne w sprawach nadawania uprawnień budowlanych;
- 2) przeprowadza egzaminy na uprawnienia budowlane i wydaje decyzje o nadaniu tych uprawnień, z zastrzeżeniem art. 71 pkt 11;
- 3) przesyła decyzję o nadaniu uprawnień budowlanych do okręgowej rady izby oraz do centralnego rejestru uprawnionych;
- 4) prowadzi rejestr osób, którym nadała uprawnienia budowlane;
- 5) dokonuje, co najmniej raz w roku, analizy przeprowadzonych postępowań kwalifikacyjnych;

- 6) sporządza opinie dla okręgowego sądu dyscyplinarnego w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby architektów oraz inżynierów budownictwa;
 - 7) składa sprawozdania ze swojej działalności okręgowemu zjazdowi izby i Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej;
 - 8) przeprowadza egzamin, o którym mowa w art. 9 ust. 1;
2. Wykształcenie uzyskane za granicą i uznane w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie przepisów odrębnych podlega kwalifikowaniu, na podstawie programu kształcenia, w ramach nadawania uprawnień budowlanych przez okręgową komisję kwalifikacyjną.

Art. 91. 1. Właściwa okręgowa komisja kwalifikacyjna, na żądanie osoby posiadającej uprawnienia budowlane, wyjaśnia, w drodze postanowienia, wątpliwości co do treści decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych lub decyzji o stwierdzeniu posiadania przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

2. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 1, służy zażalenie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej.

3. Na postanowienie Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej służy skarga do sądu administracyjnego, w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania, wnoszona za pośrednictwem Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej.

Art. 92. 1. Okręgowy sąd dyscyplinarny rozpatruje sprawy z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby wniesione przez okręgowego rzecznika dyscyplinarnego.

2. Okręgowy sąd dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym.

3. Okręgowy sąd dyscyplinarny orzeka o zatarciu kar wymierzonych w postępowaniu dyscyplinarnym.

4. Okręgowy sąd dyscyplinarny dokonuje, co najmniej raz w roku, analizy przeprowadzonych postępowań w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa oraz składa okręgowemu zjazdowi izby i Krajowemu Sądowi Dyscyplinarnemu roczne i kadencyjne sprawozdania ze swojej działalności.

Art. 93. 1. Okręgowe sądy dyscyplinarne, na wniosek członka izby i za pisemną zgodą wszystkich stron, mogą rozpatrywać, jako sądy polubowne, spory między członkami izb oraz

między członkami izb a innymi podmiotami, jeżeli spory te dotyczą wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie.

2. Do sporów, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o sądach polubownych.

Art. 94. Okręgowy rzecznik dyscyplinarny:

- 1) prowadzi postępowania wyjaśniające oraz sprawuje funkcje oskarżyciela w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby;
- 2) składa odwołania od orzeczeń okręgowego sądu dyscyplinarnego w sprawach, o których mowa w pkt 1, do Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, a od orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego wydanych w drugiej instancji składa skargę do sądu administracyjnego;
- 3) przesyła niezwłocznie do Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Dyscyplinarnej informację o ukaraniu w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej;
- 4) składa okręgowemu zjazdowi izby i Krajowemu Rzecznikowi Dyscyplinarnemu roczne i kadencyjne sprawozdania ze swojej działalności.

Rozdział 8

Nadzór

Art. 95. 1. Uchwały organów okręgowych izb są przedkładane właściwym krajowym organom w terminie 14 dni od dnia ich podjęcia.

2. Krajowa Rada może zwrócić się do właściwego okręgowego zjazdu lub właściwej okręgowej rady o podjęcie uchwały w określonej sprawie należącej do właściwości samorządu zawodowego architektów i samorządu zawodowego inżynierów budownictwa. Uchwała okręgowej rady powinna być podjęta w terminie dwóch miesięcy, a uchwała okręgowego zjazdu na najbliższym zjeździe.

Art. 96. Decyzje organów Krajowych Izb Architektów i Krajowych Izb Inżynierów Budownictwa w sprawach indywidualnych, wydawane w drugiej instancji, z wyłączeniem spraw dyscyplinarnych, są decyzjami ostatecznymi, od których przysługuje skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od daty ich otrzymania.

Art. 97. 1. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa może wystąpić do właściwego Krajowego Zjazdu Izby lub właściwej Krajowej Rady Izby o podjęcie uchwały w sprawie należącej do zadań

samorządu zawodowego architektów i samorządu zawodowego inżynierów budownictwa, z wyłączeniem uchwał w sprawach indywidualnych.

2. Właściwa Krajowa Rada Izby podejmuje uchwałę, o której mowa w ust. 1, w terminie do dwóch miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia.

3. Właściwy Krajowy Zjazd Izby podejmuje uchwałę, o której mowa w ust. 1, na najbliższym zjeździe następującym po otrzymaniu wystąpienia.

Art. 98. 1. Uchwały organów Krajowych Izb Architektów i Krajowych Izb Inżynierów Budownictwa, z wyłączeniem uchwał w sprawach indywidualnych, są przesyłane ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, w terminie 14 dni od dnia ich podjęcia.

2. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa może zaskarżyć, w terminie 30 dni od dnia otrzymania, uchwały, o których mowa w ust. 1, do sądu administracyjnego.

Rozdział 9

Członkostwo w okręgowych izbach

Art. 99. Osoby, o których mowa w art. 60, podlegają na ich wniosek wpisowi na listę członków wskazanej przez nich okręgowej izby architektów i krajowych izb inżynierów budownictwa.

Art. 100. 1. Członek izby ma prawo:

- 1) korzystać z pomocy w zakresie doskonalenia kwalifikacji zawodowych oraz zapewnienia właściwych warunków wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie;
- 2) korzystać z pomocy prawnej zapewnianej przez izbę;
- 3) korzystać z działalności samopomocowej.

2. Członek samorządu zawodowego architektów i samorządu zawodowego inżynierów budownictwa może zaskarżyć uchwałę okręgowej izby do właściwych organów Krajowej Izby Architektów i Krajowej Izby Inżynierów Budownictwa, a uchwałę Krajowej Izby Architektów i Inżynierów Budownictwa do sądu administracyjnego.

Art. 101. Członek izby jest obowiązany:

- 1) przestrzegać przy wykonywaniu czynności zawodowych przepisów prawa oraz zasad wiedzy technicznej;

- 2) przestrzegać Kodeksu etyki zawodowej;
- 3) stosować się do uchwał organów izby;
- 4) regularnie opłacać składki członkowskie;
- 5) doskonalić kwalifikacje zawodowe oraz odbywać wymagane szkolenia uzupełniające;
- 6) wykonywać obowiązki patrona.

Art. 102. 1. Zawieszenie w prawach członka izby następuje w przypadku:

- 1) nieuiszczania składek członkowskich przez okres dłuższy niż 6 miesięcy;
- 2) wniosku członka izby, który czasowo zaprzestał wykonywania zawodu.

2. W czasie zawieszenia członek izby jest zwolniony z wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 101 pkt 1, 4 i 6. Zawieszenie w prawach członka izby skutkuje zakazem wykonywania zawodu oraz zakazem sprawowania funkcji patrona.

3. Ponowne przystąpienie do wykonywania zawodu następuje :

- 1) na wniosek członka izby;
- 2) po upływie terminu zawieszenia o którym mowa w art. 106 pkt 4;
- 3) po odbyciu szkolenia uzupełniającego, o którym mowa w art. 71 pkt 10, w przypadku orzeczenia kary pozbawienia prawa wykonywania zawodu.

Art. 103. 1. Skreślenie z listy członków okręgowej izby architektów oraz okręgowej izby inżynierów budownictwa następuje w przypadku:

- 1) wniosku członka którego ten wniosek dotyczy;
- 2) orzeczenia kary, o której mowa w art. 106 pkt 5;
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) braku spełniania któregośkolwiek z warunków określonych w art. 60;
- 5) śmierci członka.

2. Skreślenie z listy członków okręgowych izb architektów oraz okręgowej izby inżynierów budownictwa może nastąpić także w przypadku nieuiszczania składek członkowskich przez okres 1 roku.

3. Członek izby skreślony z listy członków okręgowej izby architektów oraz okręgowej izby inżynierów budownictwa z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – 3, podlega na swój wniosek ponownemu wpisowi na listę, jeżeli odbył szkolenie uzupełniające.

4. Członek izby skreślony z listy członków z powodu orzeczenia kary, o której mowa w art. 106 1 pkt 5, nie może ubiegać się o ponowny wpis na listę przez okres 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary skreślenia z listy członków izby.

Rozdział 10

Odpowiedzialność dyscyplinarna

Art. 104. 1. Członek izby podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za zawinione naruszenie obowiązków, o których mowa w art. 101 pkt 1-3,5 i 6.

2. Członek izby wykonujący samodzielne funkcje techniczne w budownictwie podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej również w przypadku gdy:

1) wskutek rażących błędów lub zaniedbań spowodował zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska albo znaczne szkody materialne;

2) nie dokładał należytej staranności w wykonywaniu obowiązków;

3) uchylał się od podjęcia nadzoru autorskiego lub przy wykonywaniu obowiązków wynikających z pełnienia tego nadzoru nie dokładał należytej staranności.

3. Postępowanie dyscyplinarne jest wszczynane i prowadzone w okręgowej izbie, właściwej ze względu na przynależność do niej osoby, której dotyczy wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, z zastrzeżeniem art. 76 ust. 1 pkt 2.

Art. 105. 1. Karalność czynu ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęły 5 lata.

2. W przypadku gdy czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie następuje wraz z przedawnieniem karalności przestępstwa.

3. Od odpowiedzialności dyscyplinarnej wyłączone są czyny podlegające odpowiedzialności porządkowej zgodnie z przepisami Kodeksu pracy.

Art. 106. Karami dyscyplinarnymi są:

1) upomnienie;

2) nagana;

3) nagana z jednoczesnym nałożeniem obowiązku złożenia, w wyznaczonym terminie, egzaminu;

4) zawieszenie w prawach wykonywania zawodu na okres od 1 roku do 5 lat;

5) pozbawienie prawa wykonywania zawodu.

Art. 107. Wymierzając karę, należy uwzględnić w szczególności stopień zawinienia, rodzaj naruszonego obowiązku, rozmiar i wagę skutków czynu oraz dotychczasową karalność z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Art. 108. Pozbawienie prawa wykonywania zawodu architekta i inżyniera skutkuje skreśleniem z listy członków izby.

Art. 109. W stosunku do której orzeczono karę pozbawienia prawa wykonywania zawodu, może ponownie zostać dopuszczony do egzaminu nie wcześniej niż po upływie 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary.

Art. 110. Jeżeli, w okresie 5 lat wobec tej samej osoby, dwukrotnie orzeczono karę upomnienia, w kolejnym postępowaniu dyscyplinarnym orzeka się co najmniej karę zawieszenia w prawach wykonywania zawodu.

Art. 111. Postępowanie w sprawie odpowiedzialności dyscyplinarnej obejmuje:

- 1) postępowanie wyjaśniające;
- 2) postępowanie przed organem orzekającym.

Art. 112. Postępowanie wyjaśniające wszczyna rzecznik dyscyplinarny z urzędu albo na wniosek.

Art. 113. 1. Podmiotami uprawnionymi do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania wyjaśniającego, w sprawie dotyczącej odpowiedzialności dyscyplinarnej jest:

- 1) Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego lub organ nadzoru budowlanego właściwy dla miejsca popełnienia czynu;
- 2) Krajowa Rada Izby lub okręgowa rada izby;
- 3) pokrzywdzony;

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wniosek składa się nie później niż po upływie 6 miesięcy od momentu powzięcia wiadomości o popełnieniu czynu.

3. Postępowanie przed organem orzekającym wszczyna się na wniosek rzecznika po przeprowadzeniu przez niego postępowania wyjaśniającego.

4. Wnioski o wszczęcie postępowania wyjaśniającego powinny zawierać określenie zarzucanego czynu, uzasadnienie faktyczne i prawne oraz wskazanie dowodów.

Art. 114. 1. Postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się:

- 1) po upływie roku od dnia powzięcia przez rzecznika dyscyplinarnego informacji o popełnieniu czynu skutkującego możliwością poniesienia odpowiedzialności dyscyplinarnej;
- 2) po upływie pięciu lat od popełnienia tego czynu.

2. W przypadku niewszczęcia postępowania wyjaśniającego w terminie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, rzecznik dyscyplinarny niezwłocznie informuje o tym Krajową Radę.

Art. 115 1. Kary dyscyplinarne ulegają zatarciu po upływie:

- 1) 3 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary upomnienia lub nagany,
- 2) 5 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary nagany z obowiązkiem zdania egzaminu w określonym terminie,
- 3) 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary zawieszenia w prawach wykonywania zawodu na okres od 1 roku do 5 lat,
- 4) 15 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary pozbawienie prawa wykonywania zawodu
- jeżeli osoba, w stosunku do której orzeczono karę dyscyplinarną, nie zostanie w tym czasie ukarana lub nie zostanie wszczęte przeciwko niej postępowanie dyscyplinarne.

2. Organ orzekający, który orzekł karę dyscyplinarną, na wniosek ukaranego, złożony nie wcześniej niż po upływie 2 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu, może postanowić o wcześniejszym zatarciu kary.

Art. 116. 1. Postępowanie dyscyplinarne o ten sam czyn toczy się niezależnie od postępowania dyscyplinarnego wszczętego w jednostce organizacyjnej, w której przepisy szczególne przewidują takie postępowanie.

2. Postępowanie dyscyplinarne architekta lub inżyniera budownictwa o ten sam czyn toczy się również niezależnie od postępowania karnego. Postępowanie dyscyplinarne może być jednak zawieszane do czasu ukończenia postępowania karnego.

3. Postępowania dyscyplinarnego, o który mowa w ust. 2 nie wszczyna się, a wszczęte umarza, jeżeli zaszła okoliczność, która według przepisów o postępowaniu karnym wyłącza ściganie.

Art. 117. 1. Stronami w postępowaniu wyjaśniającym są obwiniony oraz pokrzywdzony. W przypadku, o którym mowa w art. 113 ust. 1 pkt 1, stroną postępowania jest również Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego lub organ nadzoru budowlanego właściwy dla miejsca popełnienia czynu.

2. Stronami w postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym są oskarżyciel, obwiniony oraz pokrzywdzony. W przypadku, o którym mowa w art. 113 ust. 1 pkt 1, stroną postępowania jest również Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego lub organ nadzoru budowlanego właściwy dla miejsca popełnienia czynu.

Art. 118. 1. Osoba w stosunku do której wszczęto postępowanie dyscyplinarne może w każdym stadium tego postępowania ustanowić obrońców spośród adwokatów lub radców prawnych.

2. Obrońcę można również ustanowić spośród członków samorządu zawodowego architektów i samorządu zawodowego inżynierów budownictwa, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Obrońcą nie może być członek organu orzekającego albo rzecznik dyscyplinarny.

Art. 119. 1. Oskarżycielem w postępowaniu dyscyplinarnym jest rzecznik dyscyplinarny.

2. Oskarżycielem w postępowaniu dotyczącym odpowiedzialności dyscyplinarnej w sprawach członków organów izb jest Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny.

Art. 120. Posiedzenie organu orzekającego może odbyć się pod nieobecność obwinionego, którego dotyczy postępowanie, lub rzecznika dyscyplinarnego, chyba że organ orzekający uzna ich obecność za konieczną.

Art. 121. 1. Orzeczenia i postanowienia kończące postępowanie dyscyplinarne wraz z uzasadnieniem doręcza się stronom z urzędu.

2. Uzasadnienia nie sporządza się z urzędu w sprawach, w których uwzględniono wnioski rzecznika dyscyplinarnego o wydanie orzeczenia i wymierzenie uzgodnionej z obwinionym kary dyscyplinarnej bez przeprowadzenia rozprawy oraz wnioski obwinionego o wydanie orzeczenia i wymierzenie mu określonej kary dyscyplinarnej, ani w sprawach, w których wymierzono karę upomnienia.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, uzasadnienie sporządza i doręcza się na wnioski strony, złożony w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

Art. 122. 1. Od orzeczenia organu orzekającego w I instancji stronom przysługuje prawo wniesienia odwołania do organu orzekającego II instancji, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia na piśmie wraz z uzasadnieniem.

2. Od orzeczenia organu orzekającego II instancji, stronom służy odwołanie do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego sądu apelacyjnego - sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, w terminie 14 dni od dnia doręczenia na piśmie rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem. Do odwołania stosuje się przepisy Kodeksu

postępowania cywilnego dotyczące apelacji. Od orzeczenia sądu apelacyjnego nie służy skarga kasacyjna.

Art. 123. Odpis prawomocnego orzeczenia o nałożeniu kary z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej organ orzekający przesyła właściwej Krajowej Radzie Izby w celu dokonania wpisu o ukaraniu odpowiednio w centralnym rejestrze, o którym mowa w art. 72.

Art. 124. 1. Koszty postępowania pobiera się w formie zryczałtowanej opłaty.

2. Zryczałtowana opłata wynosi w razie ukarania:

- 1) karą upomnienia – od 500 do 800 zł,
- 2) karą nagany – od 800 do 1500 zł,
- 3) innymi karami – od 1500 do 5000 zł

– w zależności od długości trwania postępowania oraz liczby i złożoności czynności w nim dokonywanych.

3. Przy wydawaniu orzeczenia łącznego wymierzone opłaty sumuje się.

4. Jeżeli jednym orzeczeniem ukarano dwóch albo więcej obwinionych, zryczałtowane koszty postępowania dotyczą każdego z nich z osobna.

Art. 125. 1. O kosztach i terminach uiszczania opłat orzeka organ orzekający.

2. W razie ukarania koszty postępowania ponosi obwiniony.

3. W przypadkach innych niż określonych w ust. 2 w sprawach dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej koszty postępowania wyjaśniającego i postępowania przed okręgowym sądem dyscyplinarnym ponosi izba architektów lub właściwa okręgowa izba inżynierów budownictwa, a koszty postępowania przed Krajowym Sądem Dyscyplinarnym ponosi izba architektów lub Krajowa Izba Inżynierów Budownictwa;

4. Opłatę wnosi się odpowiednio na rzecz właściwej okręgowej izby samorządu zawodowego architektów i samorządu zawodowego inżynierów budownictwa, której obwiniony jest członkiem.

5. Egzekucja zryczałtowanych kosztów postępowania należy do właściwej okręgowej rady izby samorządu zawodowego architektów i samorządu zawodowego inżynierów budownictwa. Prawomocne orzeczenie w zakresie kosztów postępowania stanowi tytuł egzekucyjny w rozumieniu art. 777 Kodeksu postępowania cywilnego i po nadaniu mu

klauzuli wykonalności przez sąd rejonowy właściwy ze względu na siedzibę sądu dyscyplinarnego, który wydał to orzeczenie, podlega wykonaniu w drodze egzekucji prowadzonej w trybie tej ustawy.

Art. 126. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego oraz przepisy rozdziałów I–III ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny.

Rozdział 11

Przepisy karne

Art. 127. Kto wykonuje samodzielną funkcję techniczną w budownictwie bez spełnienia wymagań, o których mowa w art. 6 ust. 1, podlega karze grzywny, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do roku.

Rozdział 12

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 128. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r. poz. 1332 i 1529 oraz z 2018 r. poz. 12 i 317) wprowadza się następujące zmiany:

1) uchyla się rozdział 2;

2) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. 1. Uczestnikami procesu budowlanego, w rozumieniu ustawy, są:

1) inwestor;

2) inspektor nadzoru inwestorskiego;

3) projektant;

4) kierownik budowy lub kierownik robót.

2. Uczestnicy procesu budowlanego wymienieni w ust. 1 pkt 2-4 muszą pełnić samodzielne funkcje techniczne w budownictwie i ponoszą odpowiedzialność z tego tytułu na zasadach określonych w ustawie z dnia o architektach i inżynierach budownictwa (Dz. U. poz. ...).”;

3) w art. 33 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) cztery egzemplarze projektu budowlanego wraz z opiniami, uzgodnieniami, pozwoleniami i innymi dokumentami wymaganymi przepisami szczególnymi oraz zaświadczeniem, o którym mowa w art. 86 pkt 1 ustawy z dnia ... o architektach i inżynierach

budownictwa (Dz. U. z dnia ...), aktualnym na dzień opracowania projektu; nie dotyczy to uzgodnienia i opiniowania przeprowadzanego w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko albo oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000;”;

4) w art. 35 w ust. 1 pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3) kompletność projektu budowlanego i posiadanie wymaganych opinii, uzgodnień, pozwoleń i sprawdzeń oraz informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, o której mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1b, oraz zaświadczenia, o którym mowa w 86 pkt 1 ustawy z dnia ... o architektach i inżynierach budownictwa;

4) wykonanie - w przypadku obowiązku sprawdzenia projektu, o którym mowa w art. 20 ust. 2, także sprawdzenie projektu - przez osobę posiadającą wymagane uprawnienia budowlane i legitymującą się aktualnym na dzień opracowania projektu - lub jego sprawdzenia - zaświadczeniem, o którym mowa w art. 86 pkt 1 ustawy z dnia ... o architektach i inżynierach budownictwa;”;

5) w art. 41 w ust. 4 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) oświadczenie kierownika budowy (robót), stwierdzające sporządzenie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz przyjęcie obowiązku kierowania budową (robotami budowlanymi), a także zaświadczenie, o którym mowa w art. 86 pkt 1 ustawy z dnia ... o architektach i inżynierach budownictwa;

2) w przypadku ustanowienia nadzoru inwestorskiego - oświadczenie inspektora nadzoru inwestorskiego, stwierdzające przyjęcie obowiązku pełnienia nadzoru inwestorskiego nad danymi robotami budowlanymi, a także zaświadczenie, o którym mowa w art. 86 pkt 1 ustawy z dnia ... o architektach i inżynierach budownictwa;”;

6) art. 88a otrzymuje brzmienie:

„Art. 88a. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego wykonuje zadania określone przepisami prawa budowlanego, a w szczególności:

1) pełni funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do wojewodów i wojewódzkich inspektorów nadzoru budowlanego oraz sprawuje nadzór nad ich działalnością;

2) kontroluje działanie organów administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego.”;

7) art. 91 otrzymuje brzmienie:

„Art. 91. Kto udaremnia określone ustawą czynności organów administracji architektoniczno-budowlanej lub nadzoru budowlanego, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.”;

8) uchyla się rozdział 10.

Art. 129. W ustawie z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2017 r. poz. 1498 i z 2018 r. poz. 138) w art. 17 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) posiada uprawnienia budowlane, o których mowa w art. 21 lub art. 32 ustawy z dnia ... o architektach i inżynierach budownictwa (Dz. U. z)”.

Rozdział 13

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 130. 1. Do postępowań w zakresie odpowiedzialności zawodowej, wszczętych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane i niezakończonych ostatecznym rozstrzygnięciem, stosuje się przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane w brzmieniu dotychczasowym.

2. Do postępowań w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej, wszczętych na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów i inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 1725), niezakończonych ostatecznym rozstrzygnięciem, stosuje się przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów i inżynierów budownictwa w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 131. Osoby, które, przed dniem wejścia w życie ustawy uzyskały uprawnienia budowlane lub stwierdzenie posiadania przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, zachowują uprawnienia do pełnienia tych funkcji w dotychczasowym zakresie.

Art. 132. Osoby, które przed dniem wejścia w życie ustawy uzyskały wykształcenie umożliwiające ubieganie się o uzyskanie uprawnień budowlanych w specjalności architektonicznej są dopuszczone do ubiegania się o uprawnienia budowlane na dotychczasowych zasadach przez okres 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 133. Do postępowań w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 134. Do postępowań kwalifikacyjnych w sprawie nadawania uprawnień budowlanych, wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 135. Osoby, które przed dniem wejścia w życie ustawy uzyskały uprawnienia budowlane w specjalności inżynierskiej kolejowej, zachowują te uprawnienia w dotychczasowym zakresie.

Art. 136. Osoby, które przed dniem wejścia w życie ustawy uzyskały uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń, po dniu wejścia w życie ustawy, uznaje się za posiadające te uprawnienia w zakresie wynikającym z niniejszej ustawy.

Art. 137. 1. Krajowa Rada Izby w okresie do 2 lat od wejścia w życie ustawy uchwali standardy praktyki zawodowej, o których mowa w art. 14 ust. 1.

2. Do czasu uchwalenia standardów praktyki zawodowej, o których mowa w ust. 1, praktyka zawodowa odbywa się na zasadach dotychczasowych.

3. Praktyka zawodowa rozpoczęta i niezakończona przed wejściem w życie standardów praktyki zawodowej, o których mowa w art. 14 ust. 1, odbywa się na dotychczasowych zasadach.

Art. 138. 1. Izba architektów oraz izba inżynierów budownictwa utworzone na mocy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się izbą architektów oraz inżynierów budownictwa w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Statuty i regulaminy wydane na podstawie ustawy, o której mowa w ust. 1, zachowują moc do czasu wejścia w życie nowych statutów i regulaminów, nie dłużej jednak niż przez okres 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 139 Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 62 ust. 2 niniejszej ustawy, nie dłużej niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 140. Osoby, które uzyskały tytuł rzeczoznawcy budowlanego na podstawie przepisów dotychczasowych uznaje się za rzeczoznawców budowlanych w rozumieniu niniejszej ustawy i wpisuje się na listy rzeczoznawców budowlanych prowadzone na podstawie niniejszej ustawy.

Art. 141. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego przekazuje dane, zawarte w centralnym rejestrze osób posiadających uprawnienia budowlane oraz w centralnym rejestrze ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej Krajowej Izbie Architektów oraz Krajowej Izbie Inżynierów Budownictwa, w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy.

Art. 142. Traci moc ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa.

Art. 143. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 72, który wchodzi w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia.

ZAKRES UPRAWNIENÍ BUDOWLANYCH W ZAWODZIE ARCHITEKTA I
W ZAWODZIE INŻYNIERA BUDOWNICTWA

§ 1. UPRAWNIENIA BUDOWLANE W ZAWODZIE ARCHITEKTA

1. Uprawnienia budowlane w zawodzie architekta do projektowania uprawniają do sporządzania projektu zagospodarowania działki lub terenu.
2. Uprawnienia budowlane w zawodzie architekta pierwszego stopnia uprawniają do projektowania w odniesieniu do architektury obiektu o kubaturze do 1000 m³ w zabudowie zagrodowej lub na terenie zabudowy zagrodowej.
3. Uprawnienia budowlane w zawodzie architekta drugiego stopnia uprawniają do projektowania w odniesieniu do architektury obiektu.
4. Uprawnienia budowlane w zawodzie architekta drugiego stopnia rozszerzone o uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi uprawniają do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi, w odniesieniu do architektury obiektu.

§ 2. UPRAWNIENIA BUDOWLANE W ZAWODZIE INŻYNIERA BUDOWNICTWA

1. Uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa do projektowania w odpowiedniej specjalności uprawniają do sporządzania projektu zagospodarowania działki lub terenu, w zakresie tej specjalności.
2. Uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa w specjalności konstrukcyjno-budowlanej bez ograniczeń uprawniają do projektowania konstrukcji obiektu lub kierowania robotami budowlanymi w odniesieniu do konstrukcji oraz architektury obiektu.
 - 1) Uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa w specjalności konstrukcyjno-budowlanej w ograniczonym zakresie uprawniają do projektowania konstrukcji obiektu lub kierowania robotami budowlanymi w odniesieniu do konstrukcji obiektu, o kubaturze do 1000 m³ oraz:
 - a) o wysokości do 12 m nad poziomem terenu, do 3 kondygnacji nadziemnych i o wysokości kondygnacji do 4,8 m;
 - b) posadowionego na głębokości do 3 m poniżej poziomu terenu, bezpośrednio na stabilnym gruncie nośnym;
 - c) przy rozpiętości elementów konstrukcyjnych do 6 m i wysięgu wsporników do 2 m;
 - d) niezawierającego elementów wstępnie sprężanych na budowie;
 - e) niewymagającego uwzględniania wpływu eksploatacji górniczej.
3. Uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa w specjalności inżynierskiej mostowej bez ograniczeń uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, takim jak:

- 1) drogowy obiekt inżynierski w rozumieniu przepisów o drogach publicznych;
- 2) kolejowy obiekt inżynierski: most, wiadukt, przepust, ściany oporowe, tunele liniowe, nadziemne i podziemne przejścia dla pieszych, w rozumieniu przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie.
4. Uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa w specjalności inżynierskiej mostowej do projektowania bez ograniczeń uprawniają również do obliczania światła mostów i przepustów.
5. Uprawnienia budowlane w specjalności inżynierskiej mostowej w ograniczonym zakresie uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, takim jak:
 - 1) jednoprzęsłowy obiekt mostowy, w rozumieniu przepisów o drogach publicznych lub przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie, o przęśle wykonanym z zastosowaniem prefabrykatów i rozpiętości do 21 m, posadowiony na stabilnym gruncie;
 - 2) przepust.
6. Uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa w specjalności inżynierskiej drogowej bez ograniczeń uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, takim jak:
 - 1) droga w rozumieniu przepisów o drogach publicznych, z wyłączeniem drogowych obiektów inżynierskich oprócz przepustów;
 - 2) droga dla ruchu i postoju statków powietrznych oraz przepust.
7. Uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa w specjalności inżynierskiej drogowej w ograniczonym zakresie uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, takim jak:
 - 1) droga klasy: lokalna i dojazdowa oraz droga wewnętrzna, w rozumieniu przepisów o drogach publicznych, z wyłączeniem drogowych obiektów inżynierskich oprócz przepustów;
 - 2) droga na terenie lotniska, nieprzeznaczona dla ruchu i postoju statków powietrznych.
8. Uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa w specjalności inżynierskiej kolejowej w zakresie kolejowych obiektów budowlanych do projektowania lub do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi w odniesieniu do obiektów budowlanych, takich jak: stacje, linie kolejowe, bocznic kolejowe i inne budowle, w rozumieniu przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie, z wyłączeniem obiektów budowlanych, o których mowa w ust. 3 pkt 2, sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych przeznaczonych dla kolei, o których mowa w ust. 17, oraz urządzeń zabezpieczenia i sterowania ruchem kolejowym.
9. Uprawnienia budowlane w specjalności inżynierskiej kolejowej w ograniczonym zakresie w zakresie kolejowych obiektów budowlanych uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi w odniesieniu do obiektów budowlanych, takich jak: stacje, linie kolejowe, bocznic kolejowe i inne budowle kolejowe w rozumieniu przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie, z wyjątkiem linii kolejowych przystosowanych do prędkości większych niż 200 km/h.

10. Uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa w specjalności inżynierskiej kolejowej bez ograniczeń w zakresie sterowania ruchem kolejowym uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym w zakresie urządzeń zabezpieczenia i sterowania ruchem kolejowym w rozumieniu przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie.

11. Uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa w specjalności inżynierskiej kolejowej w zakresie sterowania ruchem kolejowym do projektowania lub do kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, w zakresie urządzeń zabezpieczenia i sterowania ruchem kolejowym w rozumieniu przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie, z wyjątkiem stacji wyposażonych w ponad 50 rozjazdów i linii kolejowych w zakresie blokad samoczynnych.

12. Uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa w specjalności inżynierskiej hydrotechnicznej do projektowania lub do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi w zakresie morskich budowli hydrotechnicznych oraz budowli hydrotechnicznych tymczasowych i stałych, w rozumieniu przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie, oraz przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać morskie budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie.

13. Uprawnienia budowlane w specjalności inżynierskiej hydrotechnicznej do projektowania lub do kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi w zakresie budowli hydrotechnicznych IV klasy ważności, a w przypadku budowli morskich IV klasy chronionego obszaru, w rozumieniu przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie, oraz przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać morskie budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie.

14. Uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa w specjalności wyburzeniowej do projektowania lub do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń uprawniają do projektowania robót rozbiórkowych lub kierowania tymi robotami budowlanymi, związanymi z użyciem materiałów wybuchowych.

15. Uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych bez ograniczeń uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, w zakresie telekomunikacji przewodowej wraz z infrastrukturą telekomunikacyjną oraz telekomunikacji bezprzewodowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

16. Uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych w ograniczonym zakresie uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym wraz z infrastrukturą telekomunikacyjną, w odniesieniu do obiektu budowlanego, takiego jak lokalne linie i instalacje.

17. Uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, klimatyzacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych bez ograniczeń uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, takim jak: sieci i instalacje ciepłe, wentylacyjne, klimatyzacyjne, gazowe, wodociągowe i kanalizacyjne.

18. Uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, klimatyzacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych w ograniczonym zakresie uprawniają do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi przy wykonywaniu instalacji wraz z przyłączami i instalowaniem tych urządzeń dla obiektów budowlanych o kubaturze do 1000 m³.

19. Uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych bez ograniczeń uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, takim jak: sieci, instalacje i urządzenia elektryczne i elektroenergetyczne, w tym kolejowe, trolejbusowe i tramwajowe sieci trakcyjne, sieci trakcyjne metra, wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi zasilania, w tym kolejowej, trolejbusowej i tramwajowej sieci trakcyjnej, sieci trakcyjne metra oraz elektrycznego ogrzewania rozjazdów.

20. Uprawnienia budowlane w specjalności w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych w ograniczonym zakresie uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi przy wykonywaniu instalacji wraz z przyłączami o napięciu do 1 kV w obiektach budowlanych o kubaturze do 1000 m³.

21. Uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności do kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie, dla osób posiadających tytuł zawodowy mistrza, stanowią podstawę do wykonywania czynności wyłącznie w zakresie objętym danym rzemiosłem w odniesieniu do obiektów budowlanych o kubaturze do 1000 m³.

UZASADNIENIE

Cel uchwalenia ustawy, stan obecny i projektowany

Projekt ustawy o architektach i inżynierach budownictwa, zwany dalej „projektem ustawy”, zakłada uregulowanie w jednym akcie normatywnym wykonywanie zawodu architekta i zawodu inżyniera budownictwa, pełnienie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, uzyskiwanie uprawnień budowlanych, organizację i zadania samorządów zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa, praw i obowiązków członków tych samorządów, jak również ich odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Zważywszy na analizę funkcjonowania obowiązujących przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r. poz. 1332, z późn. zm.), dalej jako „ustawa - Prawo budowlane” oraz ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2016 r., poz. 1725), dalej jako „ustawa o samorządach zawodowych” przyjęto, że przepisy regulujące wykonywanie zawodów architekta i inżyniera budownictwa, pełnienie samodzielnych funkcji technicznych w samodzielnych, uprawnienia budowlane, odpowiedzialność zawodową w budownictwie i odpowiedzialność dyscyplinarną członków samorządów zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa, organizację i zadania tych samorządów, a także prawa i obowiązki ich członków zostaną zawarte w ustawie, która w sposób kompleksowy ureguluje te zagadnienia.

Jednocześnie projekt ustawy ma na celu także wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 lutego 2018 r. sygn. K 39/15 (Dz. U. poz. 352), dotyczącego ograniczenia zakresu uprawnień budowlanych, w którym Trybunał orzekł, że: art. 16 pkt 3 ustawy – Prawo budowlane w zakresie, w jakim upoważnia właściwego ministra do określenia „ograniczenia zakresu uprawnień budowlanych”, oraz nie zawiera w tym zakresie wytycznych do treści rozporządzenia, jest niezgodny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej oraz że przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 września 2014 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie wprowadzające dwie nieznanne ustawie – Prawo budowlane specjalności inżynierskie kolejowe: w zakresie kolejowych obiektów budowlanych oraz w zakresie sterowania ruchem kolejowym, są niezgodne z tą ustawą. Dodatkowo Trybunał wskazał, że powyższe przepisy utracą moc obowiązującą po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, co nastąpiło w dniu 12 lutego 2018 r. Zdaniem Trybunału rozporządzenie wykraczało poza zakres określony w ustawie – Prawo budowlane, jeżeli jest potrzeba wyróżnienia takich specjalności kolejowych to powinno to wprost wynikać z ustawy. Zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego ww. przepisy utracą moc obowiązującą z upływem 12 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, co nastąpiło w dniu 12 lutego 2018 r.

Wykonując ww. wyrok Trybunału Konstytucyjnego projekt ustawy zakłada:

1. Wprowadzenie w miejsce dotychczasowej specjalności inżynierskiej kolejowej dwóch specjalności:
 - a) inżynierskiej kolejowej w zakresie kolejowych obiektów budowlanych,
 - b) inżynierskiej kolejowej w zakresie sterowania ruchem kolejowym.
2. Dodanie załącznik do ustawy określającego zakres uprawnień budowlanych w zawodzie architekta i w zawodzie inżyniera budownictwa.

3. Wprowadzenie nowych przepisów upoważniających ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego, do określenia, w drodze rozporządzeń:

- szczegółowego sposobu potwierdzania posiadania przygotowania zawodowego i jego weryfikacji, w tym sposobu dokumentowania i weryfikacji posiadanego wykształcenia oraz uznawania wykształcenia i praktyki zawodowej, szczegółowego sposobu przeprowadzania egzaminu na uprawnienia budowlane, a także wzór oświadczenia potwierdzającego odbycie praktyki zawodowej – wspólnego dla zawodu architekta i zawodu inżyniera budownictwa;
- rodzaju i zakresu przygotowania zawodowego wymaganego do wykonywania zawodu inżyniera budownictwa, wykształcenia odpowiednie lub pokrewne dla danej specjalności oraz wykaz zawodów związanych z budownictwem – wyłącznie dla zawodu inżyniera budownictwa.

W projekcie ustawy zmieniono obowiązujące regulacje w zakresie wykonywania zawodu architekta. W obecnym stanie prawnym wykonywanie zawodu architekta sprowadzone zostało do posiadania uprawnień budowlanych w specjalności architektonicznej. Wychodząc na przeciw oczekiwaniom samorządu zawodowego architektów projektowana ustawa w miejsce dotychczasowej specjalności architektonicznej wprowadza pojęcie „zawodu architekta”.

Projekt ustawy zakłada, że wykonywanie zawodu architekta w rozumieniu ustawy polega na pełnieniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie poprzez twórcze kształtowanie i projektowanie architektoniczne obiektów budowlanych, ich zespołów, otoczenia i zagospodarowania terenu w aspekcie funkcjonalnym, technicznym i estetycznym, z uwzględnieniem potrzeb jednostek i grup społecznych oraz wyrażaniu i realizowaniu tych potrzeb oraz na doskonaleniu kwalifikacji zawodowych w tym zakresie.

Związane jest to z faktem, że pojęciem tym posługują się przepisy Unii Europejskiej dotyczące systemu automatycznego uznawania kwalifikacji zawodowych. Mając na uwadze rolę architekta w kształtowaniu przestrzeni oraz wymagany zakres wiedzy i umiejętności potrzebnych do prawidłowego wykonywania tego zawodu w projekcie ustawy uszczegółowiono, że zawód architekta wykonuje się z uwzględnieniem potrzeb jednostek i grup społecznych oraz wyrażaniu i realizowaniu tych potrzeb poprzez twórcze kształtowanie i projektowanie architektoniczne obiektów budowlanych, ich zespołów, otoczenia i zagospodarowania terenu w aspekcie funkcjonalnym, technicznym i estetycznym.

Projekt ustawy określając wykonywanie zawodu inżyniera budownictwa wskazuje, że wykonywanie tego zawodu polega na pełnieniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie oraz na doskonaleniu kwalifikacji zawodowych w tym zakresie.

W projekcie ustawy określono katalogi samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, w sposób odrębny dla zawodu architekta i dla zawodu inżyniera budownictwa, które w zasadniczej części przenoszą obowiązujące przepisy w tym zakresie zawarte w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane. Katalogi te zostały jednak rozszerzone o działalność polegającą na sporządzaniu opinii technicznych i ekspertyz technicznych oraz na rzeczoznawstwie budowlanym, w zakresie posiadanych uprawnień budowlanych. W ten sposób przesądzono, że działalność polegająca na sporządzaniu opinii technicznych i ekspertyz technicznych oraz na rzeczoznawstwie budowlanym jest pełnieniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, a więc w przypadku ich nieprawidłowego wykonywania architekt lub inżynier budownictwa będzie ponosił odpowiedzialność dyscyplinarną z tego tytułu, której zasady określa projekt ustawy.

W związku z tym, że zarówno pojęcie opinii technicznych jak i ekspertyz technicznych oraz rzeczoznawstwo budowlane nie były dotychczas zdefiniowane w przepisach prawa, w projekcie ustawy określono, co obejmuje. Jasnym jednak jest, że w zależności od celu sporządzenia tej opinii i stopnia skomplikowania opiniowanego zjawiska, zakres opinii technicznej będzie różny.

Opinie i ekspertyzy techniczne będą mogły sporządzać osoby posiadające uprawnienia budowlane bez ograniczeń w odpowiedniej specjalności.

Ze względu na posiadane przez rzeczoznawców budowlanych doświadczenie i praktykę zawodową, w projekcie ustawy zaproponowano, że rzeczoznawca budowlany oprócz opinii i ekspertyz technicznych będzie mógł sporządzać opinie i ekspertyzy techniczne w odniesieniu do obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub obszarów objętych ochroną konserwatorską. Projekt ustawy określa kto będzie mógł być rzeczoznawcą budowlanym, utrzymując w szczególności co najmniej 10 lat praktyki w zakresie objętym rzeczoznawstwem.

Tak jak ma to miejsce obecnie w przypadku nadawania tytułu rzeczoznawcy budowlanego Krajowa Rada Izby Architektów albo Krajowa Rada Izby Inżynierów Budownictwa, na wniosek zainteresowanego, będzie orzekać, w drodze decyzji, o wpisie na listę rzeczoznawców, określając zakres rzeczoznawstwa oraz termin, do kiedy wpis zachowuje ważność. Podstawę podjęcia czynności rzeczoznawcy budowlanego stanowić będzie wpis na listę rzeczoznawców budowlanych. W projekcie ustawy określono także przesłanki skreślenia z listy rzeczoznawców. Krajowa Rada Izby Architektów oraz Krajowa Rada Izby Inżynierów Budownictwa będą także prowadzić listy rzeczoznawców budowlanych, odpowiednio w zakresie swojej właściwości.

W celu wzmocnienia ochrony zawodu architekta i zawodu inżyniera budownictwa projekt ustawy doprecyzowuje, że zawód architekta oraz zawód inżyniera budownictwa może wykonywać osoba, która jest członkiem samorządu zawodowego architektów lub inżynierów budownictwa. Wskazano także, że wykonywanie zawodu architekta oraz zawodu inżyniera budownictwa odbywa się zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów prawa i zasadami wiedzy technicznej oraz z zachowaniem należytej staranności, właściwej organizacji, bezpieczeństwa i jakości pracy. Wskazano także, że zawód architekta lub zawód inżyniera budownictwa wykonuje się w zakresie posiadanych uprawnień budowlanych. Wykonując wyrok Trybunału Konstytucyjnego w załączniku do ustawy określono zakres uprawnień budowlanych w zawodzie architekta i w zawodzie inżyniera budownictwa. Obecnie zakres uprawnień budowlanych i jego ograniczenia uregulowany jest w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 września 2014 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

Projekt ustawy zakłada utrzymanie regulacji wprowadzonych ustawą z dnia 9 maja 2014 r. o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych (Dz. U. poz. 768), tj. – możliwość zwolnienia z egzaminu na uprawnienia budowlane absolwenta studiów wyższych prowadzonych na podstawie umowy, o której mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym zawartej między uczelnią a właściwym organem samorządu zawodowego, w zakresie odpowiadającym programowi kształcenia opracowanemu z udziałem organu samorządu zawodowego, możliwość uznawania za część lub całość praktyki zawodowej praktyki studenckiej w przypadku gdy odbywała się na studiach w sposób określony w umowie, o której mowa w art. 168b ust. 2 ww. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Zmodyfikowano natomiast wprowadzony ww. ustawą deregulacyjną przepis o uznawaniu za równorzędną z praktyką zawodową rocznej praktyki przy sporządzaniu projektów odbytej pod patronatem osoby posiadającej odpowiednie uprawnienia budowlane, zwanej „patronem”

poprzez przyjęcie, że patronem może być osoba będąca członkiem samorządu zawodowego i posiadająca odpowiedni rodzaj i zakres uprawnień budowlanych. Dodatkowo w celu ułatwienia dostępu do odbywania praktyki w projekcie ustawy zaproponowano dodanie przepisu zgodnie z którym, patron nie może uchylać się od wykonywania obowiązków patronatu.

Istotną zmianą w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów, jaką zakłada projekt ustawy jest wymóg, aby praktyka zawodowa spełniała kryteria jakościowe, określone w standardach praktyki zawodowej przyjętych w drodze uchwały przez Krajowy Zjazd Izby. W założeniu ma to wpłynąć pozytywnie na jakość zdobywanej praktyki zawodowej i przygotowanie do wykonywania zawodu.

Projekt ustawy doprecyzowuje, że warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest pełnienie funkcji technicznej w pracach projektowych lub pełnienie funkcji technicznej na budowie. Utrzymując obowiązujące przepisy dotyczące zaliczania do praktyki zawodowej na budowie także wykonywania czynności inspekcyjno-kontrolnych w organach nadzoru budowlanego, pracę w organach administracji rządowej lub jednostkach samorządu terytorialnego realizujących zadania zarządcy drogi publicznej, pracę u zarządcy infrastruktury kolejowej lub w podmiocie odpowiedzialnym za utrzymanie infrastruktury kolejowej we właściwym stanie technicznym, działającym na zlecenie zarządcy infrastruktury kolejowej, w projekcie ustawy dodano także pracę w organach administracji rządowej realizujących zadania zarządcy urządzeń wodnych lub wód oraz infrastruktury hydrotechnicznej. Jednocześnie wprowadzono wymóg że praktyka w ww. organach nie może przekraczać połowy wymaganego czasu praktyki zawodowej.

W projekcie ustawy w odniesieniu do egzaminu na uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa zachowano obecnie obowiązującą zasadę egzaminowania, z przyjętym podziałem na egzamin pisemny i ustny. Zrezygnowano jednak ze wskazania, że egzamin pisemny musi mieć formę testu, co pozwoli na większą elastyczność weryfikowania wiedzy i umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej posiadanych przez kandydatów do nadania uprawnień budowlanych.

Uwzględniając postulaty zgłaszane przez samorząd zawodowy architektów, które wskazywały na potrzebę ułatwienia dostępu do zawodu architekta dla absolwentów studiów wyższych na kierunku architektura, w projekcie ustawy zaproponowano zmianę dotychczasowej koncepcji jednolitej procedury nadawania uprawnień budowlanych dla osób zajmujących się architekturą oraz inżynierią budowlaną. Skutkiem tego jest zaproponowanie odrębnych procedur nadawania uprawnień budowlanych w zawodzie architekta oraz w zawodzie inżyniera budownictwa. Niemniej projekt ustawy zakłada, że część projektowanych przepisów dotyczących nadawania uprawnień budowlanych będzie wspólna dla obu zawodów – dotyczy to określenia organów izby, które organizują i przeprowadzają postępowanie kwalifikacyjne i egzaminy, wymagania dotyczące sposobu odbywania praktyki i osób, które mogą taką praktyką kierować oraz wynagrodzenia członków komisji kwalifikacyjnych.

Projekt ustawy zakłada wprowadzenie uprawnień budowlanych w zawodzie architekta dwustopniowych (uprawnienia budowlane pierwszego stopnia i uprawnienia budowlane drugiego stopnia). Uprawnienia budowlane w zawodzie architekta drugiego stopnia będą mogły być rozszerzone o uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi w zakresie posiadanych uprawnień w odniesieniu do architektury obiektu.

Uzyskanie uprawnień budowlanych w zawodzie architekta pierwszego stopnia będzie wymagać ukończenia studiów pierwszego i drugiego stopnia w zakresie architektury, odbycia rocznej praktyki przy sporządzaniu projektów budowlanych w zakresie projektów inwestycyjnych oraz opracowań projektowych dotyczących architektury, wchodzących w

skład projektu technicznego, odbycia rocznej praktyki zawodowej na budowie oraz złożenia z wynikiem pozytywnym egzaminu.

Natomiast uzyskanie uprawnień budowlanych w zawodzie architekta drugiego stopnia będzie wymagać posiadania uprawnień budowlanych pierwszego stopnia w zawodzie architekta, odbycia rocznej praktyki zawodowej przy sporządzaniu projektów budowlanych w zakresie projektów inwestycyjnych oraz opracowań projektowych dotyczących architektury, wchodzących w skład projektu technicznego oraz złożenia z wynikiem pozytywnym egzaminu.

Jednocześnie uprawnienia budowane drugiego stopnia w zawodzie architekta będzie można uzyskać bez posiadania uprawnień pierwszego stopnia w zawodzie architekta, ale pod warunkiem spełnieniu wymagań w zakresie uzyskiwania uprawnień pierwszego i drugiego stopnia.

Z kolei rozszerzenie uprawnień w zawodzie architekta o uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi będzie można uzyskać bez posiadania uprawnień pierwszego stopnia także pod warunkiem spełnienia wymagań w zakresie uzyskiwania uprawnień pierwszego i drugiego stopnia a także zdania egzaminu ustnego. Postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień budowlanych w zawodzie architekta będzie obejmowało weryfikację wykształcenia i praktyki zawodowej oraz egzamin na uprawnienia budowlane w zawodzie architekta. Egzamin na uprawnienia budowlane w zawodzie architekta będzie odbywał się co najmniej dwa razy w roku, w terminach ustalonych przez Krajową Komisję Kwalifikacyjną Izby Architektów.

Tak jak ma to miejsce obecnie, wysokość opłaty za postępowanie kwalifikacyjne na uprawnienia budowlane w zawodzie architekta ustalać będzie Krajowy Zjazd Izby Architektów, z tym że w projekcie ustawy, uwzględniając postulat Izby Architektów co do wysokości tych opłat, określono górne granice ich wysokości wskazując, że opłata będzie wynosić: 1) z tytułu kwalifikowania do egzaminu, nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia, 2) z tytułu przeprowadzenia egzaminu, nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia, 3) z tytułu ponownego przeprowadzenia części ustnej egzaminu, nie więcej niż 19% kwoty przeciętnego wynagrodzenia, 4) z tytułu przeprowadzenia egzaminu ustnego, nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia. Powyższe wynika z dotychczasowego doświadczenia komisji kwalifikacyjnych izby architektów w prowadzeniu postępowań o nadanie uprawnień budowlanych.

Tak jak w przypadku inżynierów budownictwa potwierdzenie opłaty za postępowanie kwalifikacyjne trzeba będzie dołączyć do wniosku w sprawie przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego. Opłata z tytułu kwalifikowania do egzaminu nie będzie podlegać zwrotowi, natomiast opłata z tytułu przeprowadzenia egzaminu lub ponownego przeprowadzenia części ustnej, będzie podlegać zwrotowi jedynie w przypadku usprawiedliwionego niestawiennictwa na egzaminie lub usprawiedliwionego odstąpienia od egzaminu. Opłata za przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego stanowi przychód Izby Architektów.

Projekt ustawy w odniesieniu do zasad nadawania uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa nie zakłada wprowadzenia zasadniczych zmian. Tak jak ma to miejsce obecnie, uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa będą mogły być nadane do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi, w ograniczonym zakresie lub bez ograniczeń. W decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa, określa się specjalność oraz rodzaj prac projektowych lub robót budowlanych objętych danym uprawnieniem.

W konsekwencji projektowanych zmian w zakresie wprowadzenia nadawania uprawnień budowlanych w zawodzie architekta, projekt ustawy zakłada likwidację specjalności architektonicznej. Jednocześnie, zachowując obowiązujący zakres specjalności uprawnień budowlanych, który zasadniczo odpowiada działaniom i zadaniom realizowanym przez inżynierów budownictwa, projekt ustawy w celu wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 lutego 2018 r. sygn. K 39/15 zakłada:

- wyodrębnienie specjalności inżynierskiej kolejowej w zakresie kolejowych obiektów budowlanych;
- wyodrębnienie specjalności inżynierskiej kolejowej w zakresie sterowania ruchem kolejowym;

Powyższe uwzględnia także postulaty samorządu zawodowego inżynierów budownictwa oraz środowisk branżowych, w specjalności inżynierskiej kolejowej, która zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami rozporządzenia w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, została podzielona na dwa odrębne zakresy umożliwiające uzyskanie uprawnień w zakresie kolejowych obiektów budowlanych oraz w zakresie sterowania ruchem kolejowym,

- dodanie urządzeń i instalacji klimatyzacyjnych w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych, co jest konsekwencją przyjęcia, iż obiekty budowlane wyposaża się, stosowanie do ich funkcji, także w urządzenia klimatyzacyjne.

Mając na uwadze postulaty zgłaszane przez samorząd zawodowy inżynierów budownictwa w projekcie ustawy zrezygnowano z wyodrębnienia specjalizacji w ramach istniejących specjalności uprawnień budowlanych, ponieważ w praktyce nie spełniały one swoich funkcji.

Zaproponowano by przesłanką do uzyskania uprawnień budowlanych było odpowiednie wykształcenie, które będzie kwalifikowane przez komisje kwalifikacyjne (np. analiza suplementu do dyplomu), a nie, jak to przewidują obowiązujące przepisy, jedynie nazwa kierunku studiów.

Projekt ustawy zakłada, że postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa składa się z kwalifikowania oraz egzaminu składającego się z części pisemnej oraz ustnej obejmującego znajomość przepisów prawa regulujących proces inwestycyjny oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej.

Projekt ustawy, tak jak ma to miejsce w obowiązujących przepisach zakłada, że osoba, która uzyskała negatywny wynik części pisemnej egzaminu na uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa, może przystąpić do niego ponownie, nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy. Pozytywny wynik części pisemnej egzaminu upoważnia do przystąpienia do części ustnej przez okres 3 lat od dnia jego uzyskania. Osoba, która uzyskała negatywny wynik części ustnej egzaminu, ponownie przystępuje tylko do tej części egzaminu. W zależności od posiadanego wykształcenia i zakresu odbytej praktyki zawodowej egzamin jest przeprowadzany na uprawnienia budowlane do: projektowania w danej specjalności; kierowania robotami budowlanymi w danej specjalności, projektowania i kierowania robotami budowlanymi w danej specjalności. Przy ubieganiu się o nadanie uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa w innej specjalności lub w innym zakresie niż posiadane, egzamin będzie ograniczony wyłącznie do zagadnień nieobjętych zakresem egzaminu obowiązującym przy ubieganiu się o już posiadane uprawnienia budowlane.

Projekt ustawy nie zawiera zmian w stosunku do wysokości opłat za postępowanie kwalifikacyjne o nadanie uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa.

Projekt ustawy zakłada utrzymanie obowiązujących przepisów regulujących zasady uznawania kwalifikacji zawodowych oraz zasad świadczenia usług transgranicznych w projekcie ustawy nie zaproponowano zmian. Regulacje te są ujednocnione w całej Unii Europejskiej i nie stanowią dla obcokrajowców bariery w wykonywaniu w Polsce zawodu architekta lub zawodu inżyniera budownictwa. Wobec powyższego należy uznać, że przepisy dotyczące uznawania kwalifikacji oraz zasady świadczenia usług transgranicznych stawiają przed osobą zamierzającą wykonywać zawód inżyniera budownictwa podstawowe wymagania, których spełnienie nie jest nadmiernie uciążliwe, a jednocześnie daje podstawową gwarancję właściwej realizacji zawodu zaufania publicznego w naszym kraju.

Projekt ustawy zakłada przeniesienie obowiązujących przepisów w zakresie funkcjonowania samorządów zawodowych architektów i inżynierów budownictwa

W projektowanych przepisach regulujących warunki członkostwa w izbie architektów oraz w izbie inżynierów budownictwa dodano, że członkami tych izb mogą być osoby korzystające w pełni z praw publicznych i mające pełną zdolność do czynności prawnych. Jest to uzasadnione szczególnym charakterem zawodu architekta i zawodu inżyniera budownictwa, jako zawodów zaufania publicznego.

W projekcie ustawy zachowano obowiązujący wymóg, wskazujący, że członek izby samorządu zawodowego podlega obowiązkowi ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą wynikać w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Tak jak ma to miejsce obecnie, szczegółowy zakres tego ubezpieczenia, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną określi w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwem, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń.

Projekt ustawy, zachowując dotychczasowe zadania samorządów zawodowych architektów i inżynierów budownictwa, zakłada uchwalenie przez izby Kodeksu etyki zawodowej w miejsce dotychczasowych zasad etyki zawodowej. Opracowany projekt Kodeksu etyki zawodowej podlegać będzie zaopiniowaniu przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

Projekt ustawy zakłada także, że Krajowa Rada Izby Architektów i Krajowa Rada Izby Inżynierów budownictwa, każda w zakresie swojej właściwości, prowadzić będą centralne rejestry osób posiadających uprawnienia budowlane, które zawierać będą także informację o nałożonej karze z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej. Obecnie na podstawie art. 88a ust. 1 pkt 3 lit a i c ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego prowadzi centralny rejestr osób posiadających uprawnienia budowlane i centralny rejestr ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie. Projekt ustawy określa, w jakim zakresie rejestr ten będzie jawny. Uzasadnieniem zmian w tym zakresie jest fakt, że to właściwe organy samorządów zawodowych nadają uprawnienia budowlane a także orzekają w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej. W projekcie ustawy zaproponowano, że przepis dotyczący prowadzenia centralnego rejestru wejdzie w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia. Zawarto także przepis przejściowy na podstawie którego Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego przekaże dane, zawarte w centralnych rejestrach osób posiadających uprawnienia budowlane i ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej Krajowej Radzie Izby Architektów oraz Krajowej Radzie Izby Inżynierów Budownictwa. Taka przepis jest konieczny, gdyż w innym przypadku nastąpiła by sytuacja, w

której Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego będzie prowadził „stary rejestr osób posiadających uprawnienia i ukaranych” natomiast izby „nowy rejestr”.

Projekt ustawy, tak jak ma to miejsce w obowiązującym stanie prawnym, przewiduje, że Krajowy Zjazd Izby będzie uchwalał statut izby oraz regulaminy określające organizację organów krajowej izby i izb okręgowych oraz tryb ich działania.

W zakresie składu Krajowej Rady Izby projekt ustawy, mając na celu wzmocnienie pozycji okręgowych izb w Krajowej Radzie, wprowadza obowiązek zachowania reprezentacji wszystkich izb okręgowych.

Projekt ustawy, zachowując dotychczasowe kompetencje i zadania Krajowych Izb, zakłada że Krajowa Rada Izby będzie uchwalać:

- regulamin postępowania kwalifikacyjnego w sprawach nadawania uprawnień budowlanych,
- regulamin doskonalenia kwalifikacji zawodowych członków izb i zasad jego przestrzegania,
- standardy praktyki zawodowej.

Do kompetencji Krajowej Rady Izby będzie należeć także uchwalanie trybu i zakresu szkolenia uzupełniającego, jakie będzie obowiązany odbyć m.in. członek izby skreślony z listy członków okręgowej izby chcąc być ponownie wpisany na listę członków tej izby.

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie zakazu jednoczesnego pełnienia funkcji w organach okręgowych i w organach krajowych tego samego rodzaju.

Ponadto projekt ustawy zakłada, że okręgowy zjazd izby, analogicznie jak Krajowy Zjazd Izby, oprócz okręgowego rzecznika dyscyplinarnego będzie także wybierał jego zastępców.

W projekcie ustawy zaproponowano dodanie do kompetencji okręgowej rady izby uprawnienia do opiniowania projektów aktów normatywnych dotyczących spraw należących do zadań samorządu.

Do obowiązków okręgowej rady izby będzie należało zapewnienie doskonalenia kwalifikacji zawodowych członków izby, występowanie do okręgowego rzecznika dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w stosunku do członka izby, prowadzenie rejestru ukaranych z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby, a także przysyłanie Krajowej Radzie Izby informacje o ukaraniu z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej członka okręgowej izby, w celu zamieszczenia w centralnym rejestrze prowadzonym przez Krajową Radę Izby.

W projekcie ustawy zaproponowano, że właściwa okręgowa komisja kwalifikacyjna na żądanie osoby posiadającej uprawnienia budowlane będzie wyjaśniać, w drodze postanowienia na które będzie przysługiwać zażalenie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej, wątpliwości, co do treści decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych lub decyzji o stwierdzeniu posiadania przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

Projekt ustawy wprowadzając jeden rodzaj odpowiedzialności dyscyplinarnej dla osób pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, zakłada, że okręgowy sąd dyscyplinarny będzie rozpatrywać sprawy z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby wniesione przez okręgowego rzecznika dyscyplinarnego oraz orzekać o zatarciu kary z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej. Okręgowy rzecznik dyscyplinarny będzie prowadzić postępowania wyjaśniające oraz sprawować funkcje oskarżyciela w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej

izby, a także składać odwołania od orzeczeń okręgowego sądu dyscyplinarnego i orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego.

Projekt ustawy zakłada, że minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa będzie mógł wystąpić do właściwego Krajowego Zjazdu Izby lub właściwej Krajowej Rady Izby o podjęcie uchwały w sprawie należącej do zadań samorządu, z wyłączeniem uchwał w sprawach indywidualnych. Właściwa Krajowa Rada Izby obowiązana będzie podjąć uchwałę w powyższym zakresie w terminie do dwóch miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia, a właściwy Krajowy Zjazd Izby na najbliższym zjeździe następującym po otrzymaniu wystąpienia.

Projekt ustawy zakłada wprowadzenie zmian w zakresie obowiązku przesyłania przez samorządy zawodowe architektów i inżynierów budownictwa uchwał ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa. Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa przesyłane są wszystkie uchwały organów samorządów zawodowych, a więc także uchwały organów okręgowych. W projekcie ustawy zaproponowano, że ministrowi właściwemu do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa będą przesyłane jedynie uchwały krajowych organów samorządów zawodowych z wyłączeniem uchwał w sprawach indywidualnych. Jest to uzasadnione tym, że uchwały organów izb okręgowych podlegają kontroli właściwych organów Krajowej Izby. Stąd dodatkowa kontrola sprawowana przez ministra nie wydaje się być zasadna. Z kolei decyzje organów krajowych Izb wydawane w sprawach indywidualnych podlegają regulacjom Kodeksu postępowania administracyjnego, który przyznaje stronom prawo wnoszenia odwołania bądź wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Projekt ustawy w przepisach dotyczących członkostwa w okręgowych izbach zakłada wprowadzenie zmian w zakresie obowiązków członków okręgowych izb poprzez wprowadzenie obowiązku kształcenia kwalifikacji zawodowych. Mając na względzie potrzebę stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez członków okręgowych izb architektów i inżynierów budownictwa, w projektowanych przepisach określających prawa członka izby wprowadzono uprawnienie do korzystania z pomocy w zakresie ustawicznego doskonalenia kwalifikacji zawodowych oraz zapewnienia właściwych warunków wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Natomiast w projektowanych przepisach określających obowiązki członka izby dodano obowiązek doskonalenia kwalifikacji zawodowych.

Uzasadniając powyższe wskazać należy, iż podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez członków izb architektów i inżynierów budownictwa jest podstawą i gwarancją profesjonalnego wykonywania przez nich samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Sprzyja to wzrostowi prestiżu i rangi zawodu architekta oraz inżyniera budownictwa, jako zawodów zaufania publicznego. Za formy podnoszenia kwalifikacji zawodowych członków samorządu zawodowego uznaje się m.in. systematyczne sprawowanie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, a także uczestnictwo w zorganizowanych, grupowych jak i indywidualnych formach edukacji zawodowej.

Zapewnienie możliwości kształcenia członków izby, jego form (np. poprzez wykłady lub szkolenia) i wypracowanie systemu zapewniającego to kształcenie będzie należeć do zadań samorządów. Izby krajowe będą miały za zadanie uchwalić regulaminy tego kształcenia. Natomiast izby okręgowe będą stwarzać warunki do realizowania ustawicznego szkolenia, np. poprzez wybór tematyki doksztalcenia, na podstawie obserwacji potrzeb środowiska

zawodowego, dobór najwyższej klasy wykładowców, wykorzystywanie środków przekazu, dostosowanych do preferencji odbiorców.

W projekcie ustawy zaproponowano przesłanki skreślenia z listy członków okręgowej izby, co będzie następowало w przypadku: wniosku członka którego ten wniosek dotyczy; orzeczenia kary pozbawienia prawa wykonywania zawodu, skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie lub umyślne przestępstwo skarbowe, braku spełniania któregośkolwiek z warunków członkostwa w izbie oraz śmierci członka. Skreślenie z listy członków okręgowych izb będzie mogło nastąpić także w przypadku nieuiszczania składek członkowskich przez okres 1 roku. Członek izby skreślony z listy członków okręgowej izby podlega na swój wniosek ponownemu wpisowi na listę, jeżeli odbył szkolenie uzupełniające. Członek izby skreślony z listy członków z powodu orzeczenia kary pozbawienia prawa wykonywania zawodu nie będzie mógł ubiegać się o ponowny wpis na listę przez okres 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary skreślenia z listy członków izby.

Projekt ustawy zakłada, że zawieszenie w prawach członka izby nastąpi w przypadku: orzeczenia kary zawieszenia w prawach wykonywania zawodu na okres od 1 roku do 5 lat, nieuiszczania składek członkowskich przez okres dłuższy niż 6 miesięcy, wniosku członka izby, który czasowo zaprzestał wykonywania zawodu. W czasie zawieszenia członek izby jest zwolniony z wykonywania obowiązków członka izby. Zawieszenie w prawach członka izby skutkuje zakazem wykonywania zawodu oraz zakazem sprawowania funkcji patrona.

W czasie zawieszenia członek izby będzie zwolniony z wykonywania obowiązków określonych w projekcie ustawy. Zawieszenie w prawach członka izby powoduje zakaz wykonywania zawodu oraz sprawowania funkcji patrona. Jednoznacznie stwierdzono, że okres w którym członek izby jest zawieszony jest okresem bez składowym. Izby nie mają prawa żądać opłacania składek za okres zawieszenia przy powrocie członka izby do wykonywania zawodu. Przed powrotem do wykonywania zawodu członek izby ma obowiązek odbycia szkolenia uzupełniającego.

W projekcie ustawy wskazano także przesłanki ponownego przystąpienia do wykonywania zawodu, które będzie mogło nastąpić:

- 1) na wniosek członka izby;
- 2) po upływie terminu zawieszenia;
- 3) po odbyciu szkolenia uzupełniającego w przypadku orzeczenia kary pozbawienia prawa wykonywania zawodu.

Projekt ustawy zakłada uporządkowanie i ujednolicenie zasad odpowiedzialności zawodowej w budownictwie oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej członków samorządów zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa poprzez wprowadzenie jednej odpowiedzialności dyscyplinarnej członków samorządów architektów i inżynierów budownictwa wykonujących zawód architekta i zawód inżyniera budownictwa w miejsce obecnie obowiązującej odpowiedzialności zawodowej w budownictwie - uregulowanej w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r - Prawo budowlane oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej członków samorządów zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa uregulowanej w ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa.

Członek izby będzie podlegał odpowiedzialności dyscyplinarnej za zawinione naruszenie obowiązków członka izby, z wyłączeniem obowiązku regularnego opłacania składek członkowskich. Ponadto członek izby wykonujący samodzielne funkcje techniczne w

budownictwie podlegać będzie odpowiedzialności dyscyplinarnej również w przypadku, gdy: wskutek rażących błędów lub zaniedbań spowodował zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska albo znaczne szkody materialne, nie dokładał należytej staranności w wykonywaniu obowiązków, uchylał się od podjęcia nadzoru projektowego lub przy wykonywaniu obowiązków wynikających z pełnienia tego nadzoru nie dokładał należytej staranności.

W projekcie ustawy wprowadzono zapis, zgodnie z którym, od odpowiedzialności dyscyplinarnej wyłączone będą czyny podlegające odpowiedzialności porządkowej zgodnie z przepisami Kodeksu pracy.

Projekt ustawy zawiera katalog kar dyscyplinarnych członków izb, którymi będą:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana,
- 3) nagana z jednoczesnym nałożeniem obowiązku złożenia, w wyznaczonym terminie, egzaminu ze znajomości procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej,
- 4) zawieszenie w prawach wykonywania zawodu, na okres od 1 roku do 5 lat,
- 5) pozbawienie prawa wykonywania zawodu.

Zawieszenie w prawach członka izby z zakazem wykonywania zawodu określać się będzie w latach i miesiącach. Kara będzie biegła od dnia, w którym decyzja o ukaraniu stała się ostateczna.

Projekt ustawy zakłada, że wymierzając karę, należy uwzględnić w szczególności stopień zawinienia, rodzaj naruszonego obowiązku, rozmiar i wagę skutków czynu oraz dotychczasową karalność z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej. Jeżeli w stosunku do członka izby w okresie 5 lat dwukrotnie orzeczono co najmniej upomnienie, za trzecim razem, komisja dyscyplinarna orzeka co najmniej karę zawieszenia na okres od miesiąca do 5 lat.

W projekcie ustawy zaproponowano, że zatarcie wpisu o ukaraniu z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej następować będzie z urzędu po upływie:

- 3 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary upomnienia lub nagany,
 - 5 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary nagany z obowiązkiem zdania egzaminu w określonym terminie,
 - 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary zawieszenia w prawach członka izby z zakazem wykonywania zawodu na okres od 1 roku do 5 lat,
 - 15 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary skreślenia z listy członków izby
- pod warunkiem że osoba, w stosunku do której orzeczono karę dyscyplinarną, nie zostanie w tym czasie ukarana lub nie zostanie wszczęte przeciwko niej postępowanie dyscyplinarne.

Jeżeli w wymienionych okresach członek izby zostanie ukarany inną karą dyscyplinarną, zatarcie wpisu o ukaraniu następować będzie łącznie z zatarciem późniejszego wpisu. Sąd dyscyplinarny, który orzekł karę dyscyplinarną, na wniosek ukaranego złożony nie wcześniej niż po upływie 2 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu, będzie mógł postanowić o wcześniejszym zatarcu kary. Członkowi izby ukaranemu w trybie odpowiedzialności dyscyplinarnej, do czasu zatarcia kary zawieszenia w prawach członka, nie

będzie przysługiwać czynne i bierne prawo wyborcze, a także nie będzie mógł pełnić funkcji w organach izby, a jego mandat w tych organach wygasa.

W projekcie dodano przepis na podstawie którego postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się, a wszczęte umarza, jeżeli zaszła okoliczność, która według Kodeksu postępowania karnego wyłącza ściganie.

W projekcie ustawy zaproponowano okres przedawnienia, po którym nie będzie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, wynoszący 5 lat od chwili popełnienia czynu. Natomiast w przypadku gdy czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie będzie następować dopiero z upływem karalności przestępstwa. Bieg przedawnienia przerywać będzie każda czynność okręgowego rzecznika odpowiedzialności dyscyplinarnej lub Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Dyscyplinarnej. W przypadku śmierci obwinionego przed ukończeniem postępowania dyscyplinarnego będzie ono toczyć się nadal, jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia zgonu obwinionego zażąda tego małżonek obwinionego, jego wstępny albo zstępny w linii prostej, brat albo siostra.

Postępowanie dyscyplinarne będzie wszczynane i prowadzone w okręgowej izbie, właściwej ze względu na przynależność do niej osoby, której dotyczy wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, z zastrzeżeniem przypadku kiedy Krajowy Sąd Dyscyplinarny będzie rozpatrywał jako sąd pierwszej instancji sprawy członków organów izb z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Projekt ustawy zakłada, że postępowanie w sprawie odpowiedzialności dyscyplinarnej obejmuje: postępowanie wyjaśniające, postępowanie przed sądem dyscyplinarnym oraz postępowanie wykonawcze.

Postępowanie wyjaśniające będzie wszczynał rzecznik dyscyplinarny:

- 1) na wniosek Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego lub organu nadzoru budowlanego właściwego dla miejsca popełnienia czynu, złożony nie później niż po upływie 6 miesięcy od momentu powzięcia wiadomości o popełnieniu czynu;
- 2) na wniosek Krajowej Rady lub okręgowej rady izby;
- 3) na wniosek pokrzywdzonego;
- 4) z urzędu.

Z kolei postępowanie przed sądem dyscyplinarnym wszczynane będzie na wniosek okręgowego rzecznika dyscyplinarnego albo jego zastępcy lub Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego albo jego zastępcy.

Projekt ustawy przewiduje, że wnioski, o wszczęcie postępowania wyjaśniającego i postępowania przed sądem dyscyplinarnym powinny zawierać określenie zarzucanego czynu, uzasadnienie faktyczne i prawne oraz wskazanie dowodów.

Projekt przewiduje, że stronami w postępowaniu wyjaśniającym będą obwiniony oraz pokrzywdzony, a w przypadku gdy postępowanie wyjaśniające zostało wszczęte na wniosek Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego lub organu nadzoru budowlanego właściwego dla miejsca popełnienia czynu stroną tego postępowania jest również Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego lub organ nadzoru budowlanego właściwy dla miejsca popełnienia czynu.

Z kolei stronami w postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym będą oskarżyciel, obwiniony oraz pokrzywdzony, i analogicznie jak ma to miejsce w postępowaniu wyjaśniającym również Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego lub organ nadzoru budowlanego właściwy dla

miejsca popełnienia czynu jeżeli postępowanie wyjaśniające zostało wszczęte na wniosek tych organów.

Oskarżycielem w postępowaniu dyscyplinarnym będzie okręgowy rzecznik dyscyplinarny, a w sprawach członków organów izb – Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny.

Członek izby, którego dotyczy postępowanie, będzie mógł w każdym stadium postępowania ustanowić obrońców spośród członków samorządu zawodowego, adwokatów albo radców prawnych. Obrońcą nie będzie mógł być członek sądu dyscyplinarnego, rzecznik dyscyplinarny lub jego zastępca.

W przypadkach gdy członek izby nie ma obrońcy z wyboru, sąd dyscyplinarny wyznaczy mu obrońcę z urzędu, jeżeli: zachodzi uzasadniona wątpliwość co do poczytalności osoby, której dotyczy postępowanie lub postępowanie toczy się po śmierci osoby, której ono dotyczy. Regulacja ta będzie miała także zastosowanie w toku postępowania wyjaśniającego.

Projekt ustawy zakłada, że orzeczenia i postanowienia kończące postępowanie dyscyplinarne wraz z uzasadnieniem doręcza się stronom z urzędu. Uzasadnienia nie będzie sporządzać się z urzędu w sprawach, w których uwzględniono wniosek rzecznika dyscyplinarnego o wydanie orzeczenia i wymierzenie uzgodnionej z obwinionym kary dyscyplinarnej bez przeprowadzenia rozprawy oraz wniosek obwinionego o wydanie orzeczenia i wymierzenie mu określonej kary dyscyplinarnej, ani w sprawach, w których wymierzono karę upomnienia. W takich przypadkach uzasadnienie będzie sporządzać się na wniosek strony, złożony w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

Od orzeczenia sądu dyscyplinarnego stronom będzie przysługiwać prawo wniesienia odwołania do sądu II instancji, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia na piśmie wraz z uzasadnieniem.

Odwołania od orzeczenia Krajowego Sądu Dyscyplinarnego orzekającego jako sąd I instancji będzie rozpoznawać ten sam sąd w innym, pięcioosobowym składzie.

Od orzeczenia organu orzekającego II instancji, stronom służyć będzie odwołanie do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego sądu apelacyjnego - sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, w terminie 14 dni od dnia doręczenia na piśmie rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem. Do odwołania zastosowanie będą miały przepisy Kodeksu postępowania cywilnego dotyczące apelacji. Od orzeczenia sądu apelacyjnego nie będzie służyć skarga kasacyjna.

Sąd dyscyplinarny będzie przysyłał niezwłocznie okręgowej radzie odpis prawomocnego orzeczenia o nałożeniu kary z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej w celu dokonania wpisu o ukaraniu w centralnym rejestrze osób posiadających uprawnienia budowlane.

Projekt ustawy zakłada wprowadzenie zmian w zakresie kosztów postępowania dyscyplinarnego. Koszty postępowania pobierane będą w formie zryczałtowanej opłaty odpowiednio na rzecz izby architektów lub okręgowej izby inżynierów budownictwa, której obwiniony jest członkiem. O kosztach będzie orzekać sąd dyscyplinarny.

W razie ukarania koszty postępowania ponosić będzie obwiniony. W pozostałych przypadkach koszty postępowania wyjaśniającego i postępowania przed okręgowym sądem dyscyplinarnym pokrywać będzie odpowiednio izba architektów lub właściwa okręgowa izba inżynierów budownictwa, zaś koszty postępowania przed Krajowym Sądem Dyscyplinarnym pokrywać będzie odpowiednio izba architektów lub Krajowa Izba Inżynierów Budownictwa.

W projekcie ustawy, uwzględniając propozycje samorządu zawodowego inżynierów budownictwa, zaproponowano, by zryczałtowana opłata w razie ukarania wynosiła:

- 1) karą upomnienia – od 500 do 800 zł;
- 2) karą nagany – od 800 do 1500 zł;
- 3) innymi karami – od 1500 do 5000 zł.

- w zależności od długości trwania postępowania oraz liczby i złożoności czynności w nim dokonywanych.

Przy wydawaniu orzeczenia łącznego wymierzone opłaty sumuje się. Jeżeli jednym orzeczeniem ukarano dwóch lub więcej obwinionych, zryczałtowane koszty postępowania dotyczą każdego z nich z osobna. Egzekucja zryczałtowanych kosztów postępowania należy do właściwej okręgowej rady izby samorządu zawodowego.

W projekcie ustawy zamieszczono przepis na podstawie którego, w sprawach nieuregulowanych do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.

Mając na uwadze zakres przedmiotowy projektu ustawy i określone w nim przesłanki wykonywania zawodu architekta i zawodu inżyniera budownictwa, w projekcie ustawy zaproponowano przepis karny, który przewiduje, że ten kto wykonuje zawód architekta lub zawód inżyniera budownictwa bez spełnienia wymagań, o których mowa w art. 5 ustawy będzie podlegać grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do roku.

Wskazać należy, że w obowiązującej ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (art. 91 ust. 1 pkt 2) zawarty jest przepis karny, na podstawie którego, kto wykonuje samodzielną funkcję techniczną w budownictwie, nie posiadając odpowiednich uprawnień budowlanych lub prawa wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Projekt ustawy zakłada wprowadzenie zmian:

1) w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane polegających na uchyleniu przepisów dotyczących samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, prowadzenia centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane i centralnego rejestru ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej, przepisu karnego dotyczącego wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, nie posiadając odpowiednich uprawnień budowlanych lub prawa wykonywania tych funkcji oraz Rozdziału 10 dot. odpowiedzialności zawodowej w budownictwie;

2) w ustawie z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2017 r. poz. 1498 i z 2018 r. poz. 138), w zakresie odesłania do przepisów o uprawnieniach budowlanych.

Projekt ustawy zakłada także derogację ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 1725).

Ponadto w projekcie ustawy zaproponowano przepisy przejściowe dotyczące :

- postępowań w zakresie odpowiedzialności zawodowej, wszczętych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane i niezakończonych ostatecznym rozstrzygnięciem,
- postępowań w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej, wszczętych na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów i inżynierów budownictwa, niezakończonych ostatecznym rozstrzygnięciem,

- osób, które, przed dniem wejścia w życie ustawy uzyskały uprawnienia budowlane lub stwierdzenie posiadania przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, na mocy którego osoby te zachowują uprawnienia do pełnienia tych funkcji w dotychczasowym zakresie.

- osób, które przed dniem wejścia w życie ustawy uzyskały wykształcenie umożliwiające ubieganie się o uzyskanie uprawnień budowlanych w specjalności architektonicznej na mocy którego osoby te będą mogły być dopuszczone do ubiegania się o uprawnienia budowlane na dotychczasowych zasadach przez okres 3 lat od wejścia w życie ustawy.

- do postępowań w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

- do postępowań kwalifikacyjnych w sprawie uprawnień budowlanych, wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

- osoby, które przed dniem wejścia w życie ustawy uzyskały uprawnienia budowlane w specjalności inżynierskiej kolejowej, zachowują te uprawnienia w dotychczasowym zakresie.

- osoby, które przed dniem wejścia w życie ustawy uzyskały uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń, po dniu wejścia w życie ustawy posiadają te uprawnienia w zakresie wynikającym z tej ustawy.

- Krajowa Rada Izby w okresie 3 lat od wejścia w życie ustawy uchwali standardy praktyki zawodowej, o których mowa w art. 15 ust. 1.

- w okresie 3 lat od wejścia w życie ustawy praktyka zawodowa może się odbywać na zasadach dotychczasowych.

- dotychczasowe izby samorządów zawodowych z dniem wejścia w życie ustawy stają się izbami w rozumieniu tej ustawy.

Przedkładany projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z przepisami *ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Załącznikiem do uzasadnienia jest Ocena Skutków Regulacji.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o architektach i inżynierach budownictwa.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Artur Soboń – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Iza Strojna Departament Architektury, Budownictwa i Geodezji w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju tel.: (22) 522 51 18 iza.strojna@mi.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 18.05. 2018 r.</p> <p>Źródło: Nr w wykazie prac: UD 257</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt ustawy o architektach i inżynierach budownictwa, zwany dalej „projektem ustawy”, zakłada uregulowanie w jednym akcie normatywnym wykonywanie zawodu architekta i zawodu inżyniera budownictwa, pełnienie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, uzyskiwanie uprawnień budowlanych, organizację i zadania samorządów zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa, praw i obowiązków członków tych samorządów, jak również ich odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Jednocześnie projekt ustawy ma na celu także wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 lutego 2018 r. sygn. K 39/15 (Dz. U. poz. 352), dotyczącego ograniczenia zakresu uprawnień budowlanych, w którym Trybunał orzekł, że: art. 16 pkt 3 ustawy – Prawo budowlane w zakresie, w jakim upoważnia właściwego ministra do określenia „ograniczenia zakresu uprawnień budowlanych”, oraz nie zawiera w tym zakresie wytycznych do treści rozporządzenia, jest niezgodny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej oraz że przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 września 2014 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie wprowadzające dwie nieznane ustawie – Prawo budowlane specjalności inżynierskie kolejowe: w zakresie kolejowych obiektów budowlanych oraz w zakresie sterowania ruchem kolejowym, są niezgodne z tą ustawą. Dodatkowo Trybunał wskazał, że powyższe przepisy utracą moc obowiązującą po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, co nastąpiło w dniu 12 lutego 2018 r. Zdaniem Trybunału rozporządzenie wykraczało poza zakres określony w ustawie – Prawo budowlane, jeżeli jest potrzeba wyróżnienia takich specjalności kolejowych to powinno to wprost wynikać z ustawy. Zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego ww. przepisy utracą moc obowiązującą z upływem 12 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, co nastąpiło w dniu 12 lutego 2018 r.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wykonując ww. wyrok Trybunału Konstytucyjnego w projekcie ustawy zaproponowano:

1. Wprowadzenie w miejsce dotychczasowej specjalności inżynierskiej kolejowej dwóch specjalności:

- a) inżynierskiej kolejowej w zakresie kolejowych obiektów budowlanych,
- b) inżynierskiej kolejowej w zakresie sterowania ruchem kolejowym.

2. Określenie zakresów uprawnień budowlanych bez ograniczeń i w ograniczonym zakresie w poszczególnych specjalnościach uprawnień budowlanych.

3. Zmianę przepisu upoważniającego ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego, do określenia rodzaju i zakresu przygotowania zawodowego do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie oraz sposobu stwierdzania posiadania przygotowania zawodowego i jego weryfikacji. Tym samym konieczne będzie wydanie nowego rozporządzenia w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, które zastąpi obowiązujące rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 września 2014 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

Ponadto projekt ustawy zakłada utrzymanie dotychczas projektowanych rozwiązań polegających w szczególności na:

1. Wprowadzeniu nadawania uprawnień budowlanych w zawodzie architekta w miejsce dotychczasowej specjalności architektonicznej.
2. Uporządkowaniu i ujednoczeniu zasad odpowiedzialności zawodowej w budownictwie oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej członków samorządów zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa poprzez wprowadzenie jednej odpowiedzialności dyscyplinarnej członków tych samorządów wykonujących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie.
3. Zwiększeniu roli i odpowiedzialności samorządów zawodowych architektów i inżynierów budownictwa w dbałości o wysoką merytoryczną i etyczną jakość wykonywanego zawodu przez członków tych samorządów poprzez wprowadzenie obowiązku ustawicznego kształcenia zawodowego.
4. Określeniu przez Krajowe Rady Izb: standardów praktyki zawodowej wymaganej do uzyskania uprawnień budowlanych.
5. Prowadzeniu przez Krajowe Rady Izb centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane, który zastąpi centralny rejestr osób posiadających uprawnienia budowlane oraz centralny rejestr ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej - prowadzone obecnie przez Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Samorządy zawodowe: architektów	Izba Architektów Rzeczypospolitej Polskiej oraz 16 okręgowych izb architektów	Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2016 r., poz. 1725).	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość nadawania nowych uprawnień budowlanych przez samorządy zawodowe architektów i inżynierów budownictwa oraz określania ich zakresów; • określenie standardów praktyki zawodowej; • określenie regulaminu ustawicznego doskonalenia kwalifikacji zawodowych członków izb i zasad jego przestrzegania; • prowadzenie centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane.
inżynierów budownictwa	Polska Izba Inżynierów Budownictwa oraz 16 okręgowych izb inżynierów budownictwa		

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy poddany został uzgodnieniom i konsultacjom publiczny. Termin zgłaszania uwag w ramach uzgodnień i konsultacji upłynął z dniem 22 września 2017 r. Dodatkowo planowane są dalsze robocze konsultacje z przedstawicielami samorządów zawodowych architektów i inżynierów budownictwa mające na celu uzgodnienie ostatecznego brzmienia projektowanych regulacji.

W ocenę projektowanych regulacji zostały włączone w szczególności samorządy zawodowe architektów oraz inżynierów budownictwa, a także organizacje i stowarzyszenia naukowo-techniczne związane z branżą budowlaną, tj.: Stowarzyszenie Architektów Polskich SARP, Stowarzyszenie Ar-Ka, Geodezyjna Izba Gospodarcza, Izby Projektowania Budowlanego, Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Rzeczników i Konsultantów Zamówień Publicznych, Polski Komitet Geotechniki, Polski Związek Inżynierów i Techników Sanitarnych, Polski Związek Pracodawców Budownictwa, Stowarzyszenie Elektryków Polskich, Stowarzyszenie Geodetów Polskich, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji RP, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Materiałów Budowlanych, Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki, Główna Komisja Urbanistyczno – Architektoniczna, Stowarzyszenie Polska Izba Urbanistów, Towarzystwo Urbanistów Polskich, Związek Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej, Związek Rzemiosła Polskiego, Związek Zawodowy „Budowlani”.

Trwa analiza zgłoszonych uwag oraz modyfikacja projektu ustawy wynikająca z ich rozpoznania.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												0
budżet państwa												0
JST												0
pozostałe jednostki (oddzielnie)												0
Wydatki ogółem												0
budżet państwa												0
JST												0
pozostałe jednostki (oddzielnie)												0
Saldo ogółem												0
budżet państwa												0
JST												0
pozostałe jednostki (oddzielnie)												0

Źródła finansowania Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń Nie dotyczy

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

nie dotyczy

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe (dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe (dodaj/usuń)							
Niemierzalne	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń Nie dotyczy.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

 tak
 nie
 nie dotyczy zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.

 tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Proponowane regulacje nie mają wpływu na funkcjonowanie rynku pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary nie dotyczy środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne: demografia
 mienie państwowe informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Zakłada się, że projektowane przepisy wejdą w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

brak

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

brak